



## SETBİR BÜLTEN / MAYIS 2023

### İçindekiler

1. Süt Sektörü
2. Kırmızı Et Sektörü
3. Yem Sektörü
4. 2023 Mayıs Ayında Resmî Gazetede Yayınlanan Mevzuat İcmali
5. Haziran Ayı Sektörel Etkinlik Takvimi



## 1. SÜT SEKTÖRÜ

### ÇİĞ SÜT ÜRETİM İSTATİSTİKLERİ, 2020-2022

2021 yılında 23 milyon 200 bin 306 ton olan çığ süt üretim tahmini, 2022 yılında %7,1 azalarak 21 milyon 563 bin 492 ton oldu. Bir önceki yıla göre manda sütü üretimi %31,5, keçi sütü üretimi %13,2, inek sütü üretimi %6,8 ve koyun sütü üretimi %6,7 azaldı.

Çığ süt üretiminin 2022 yılında %92,3'ünü inek sütü, %4,9'unu koyun sütü, %2,5'ini keçi sütü ve %0,2'sini manda sütü oluşturdu.

#### Çığ süt üretimi, 2020-2022 (Ton)

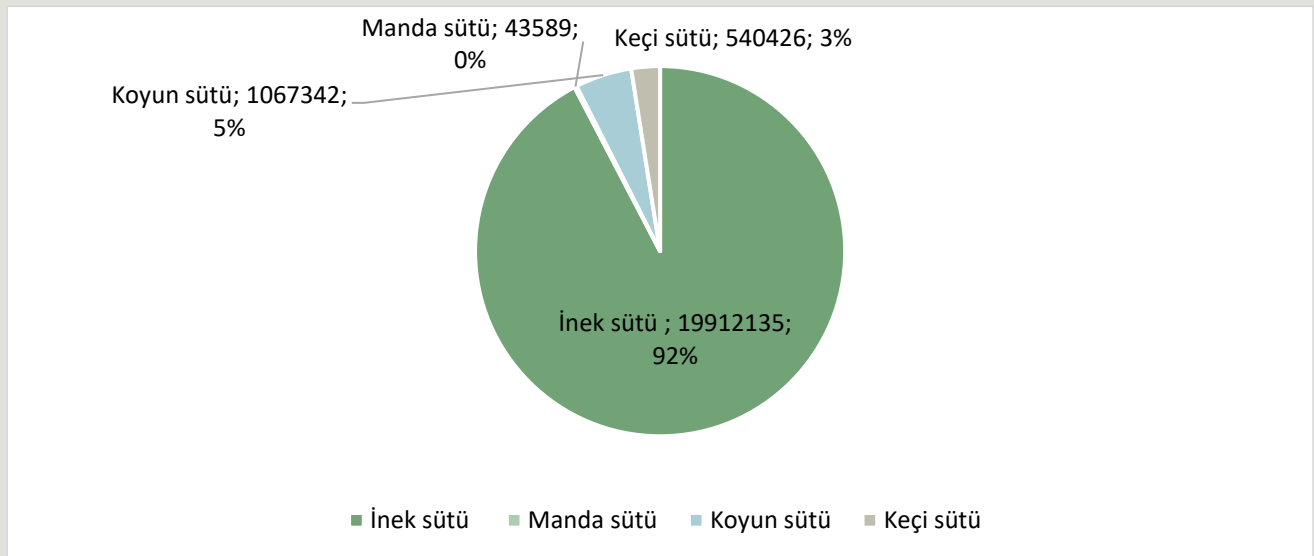
Yıl	Toplam	İnek	Manda	Koyun	Keçi
2020	23 503 790	21 749 342	63 767	1 101 065	589 617
2021	23 200 306	21 370 116	63 643	1 143 762	622 785
2022	21 563 492	19 912 135	43 589	1 067 342	540 426

Kaynak: TÜİK, Çığ Süt Üretim İstatistikleri, 2022

Rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

**Açıklama:** Süt üretim tahminleri 2020 yılına kadar Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) aracılığı ile derlenen hayvan sayıları ile 2001 yılında yapılan Tarım Sayımından elde edilen sağılma oranları ve süt verim katsayıları kullanılarak hesaplanmıştır. 2020 yılı ve sonrası süt üretimi ise TÜİK tarafından örnekleme yoluyla seçilen 40 binden fazla tarımsal işletmeye uygulanan Tarımsal İşletmelerde Hayvansal Üretim Araştırması'ndan (TİHA) elde edilmiştir.

#### Çığ Süt Üretiminin Türlere Göre Dağılımı (%)

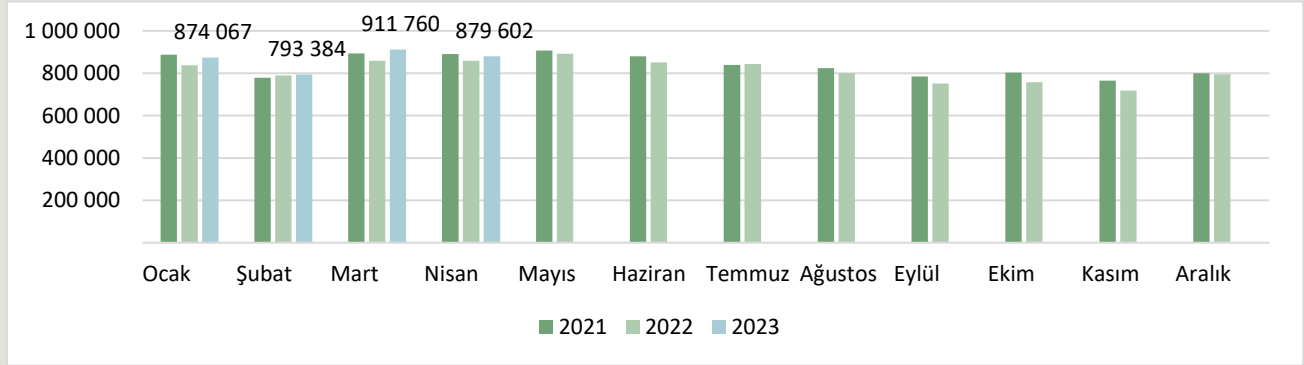


## ÜLKEMİZDE YILLARA VE AYLARA GÖRE SANAYİ TARAFINDAN TOPLANAN İNEK SÜTÜ (TON)

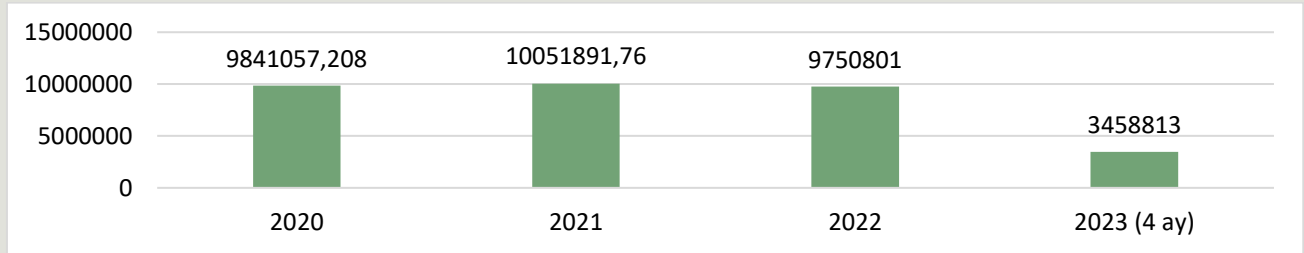
Nisan ayında ticari süt işletmelerince 879 bin 602 ton inek sütü toplandı. Ticari süt işletmeleri tarafından toplanan inek sütü miktarı, Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %2,4; Ocak-Nisan döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,5 arttı.

Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ayran üretimi %19,6, inek peyniri üretimi %2 ve içme sütü üretimi %0,7 artarken; yoğurt üretimi %7,1 ve tereyağı üretimi %16,5 azaldı. Ocak-Nisan döneminde ise bir önceki yılın aynı dönemine göre, içme sütü üretimi %8,2, inek peyniri üretimi %6,2 ve ayran üretimi %5,6 artarken; yoğurt üretimi %0,1 ve tereyağı üretimi %23,4 azaldı.

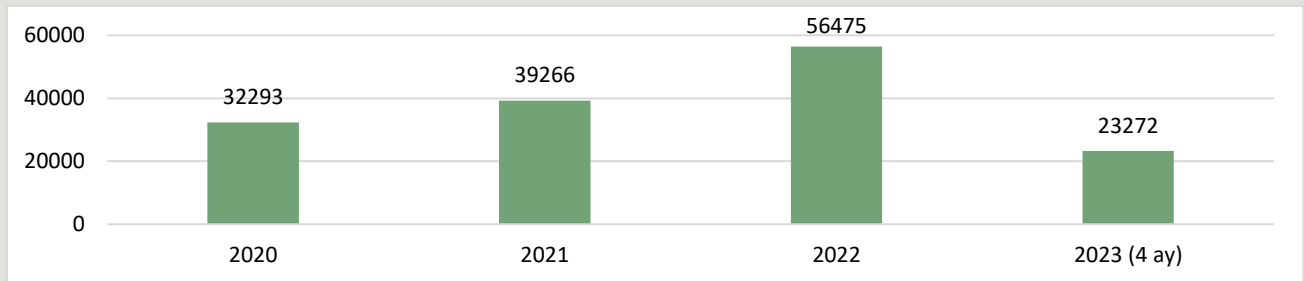
### AYLARA GÖRE SANAYİ TARAFINDAN TOPLANAN İNEK SÜTÜ (TON)



### YILLARA GÖRE SANAYİ TARAFINDAN TOPLANAN İNEK SÜTÜ (TON)



### YILLARA GÖRE ÇİFTLİKLERDEN TOPLANAN KREMA (TON)



Kaynak: TÜİK



## Süt ve süt ürünleri yıllık üretim miktarı ve değişim oranları, 2021, 2022

	Miktar (ton)		Değişim oranı (%)
	2021	2022	%
<b>Koyun sütü</b>	28 609	23 488	-17,9
<b>Keçi sütü</b>	45 762	36 281	-20,7
<b>Manda sütü</b>	3 168	3 871	22,2
<b>İçme sütü</b>			
Pastörize tam yağlı süt	88 147	130 504	48,1
Pastörize yarım yağlı süt	2 864	1 691	-41,0
Pastörize yağsız süt	c	433	-
UHT tam yağlı süt	690 375	659 813	-4,4
UHT yarım yağlı süt	641 156	605 116	-5,6
UHT yağsız süt	58 522	71 057	21,4
<b>Kaymak</b>			
Kaymak yağ içeriği <=% 29	853	821	-3,7
Kaymak yağ içeriği >% 29	40 277	30 520	-24,2
<b>Süt tozu</b>			
Tam yağlı süt tozu	39 225	44 625	13,8
Yarım yağlı süt tozu	1 597	c	-
Yağsız süt tozu	85 678	82 535	-3,7
<b>Peynir (süt kategorisine göre)</b>			
İnek peyniri	728 777	694 408	-4,7
Koyun peyniri	1 016	1 927	89,7
Keçi peyniri	236	305	28,9
Manda peyniri	159	260	63,4
Karışık süttten elde edilen peynir	24 642	16 713	-32,2
<b>Peynir (sertlik derecesine göre)</b>			
Yumuşak peynirler	94 526	104 698	10,8
Orta yumuşaklıkta peynirler	246 577	198 762	-19,4
Sert peynirler	146 534	157 432	7,4
Orta sertlikte peynirler	252 397	234 819	-7,0
Ekstra sert peynirler	9 024	5 252	-41,8
Kesilmiş süttten elde edilen peynirler	5 772	12 650	119,2
<b>Peynir altı suyu ve yayık altı suyu</b>			
Sıvı halde	1 047 105	1 016 241	-2,9
Konsantre halde	c	20 650	-
Toz ya da blok halinde	53 510	27 891	-47,9

TÜİK, Süt ve Süt Ürünleri Üretimi, 2022

Dondurma ve sütlü tatlı üreten işletmeler dahil değildir.

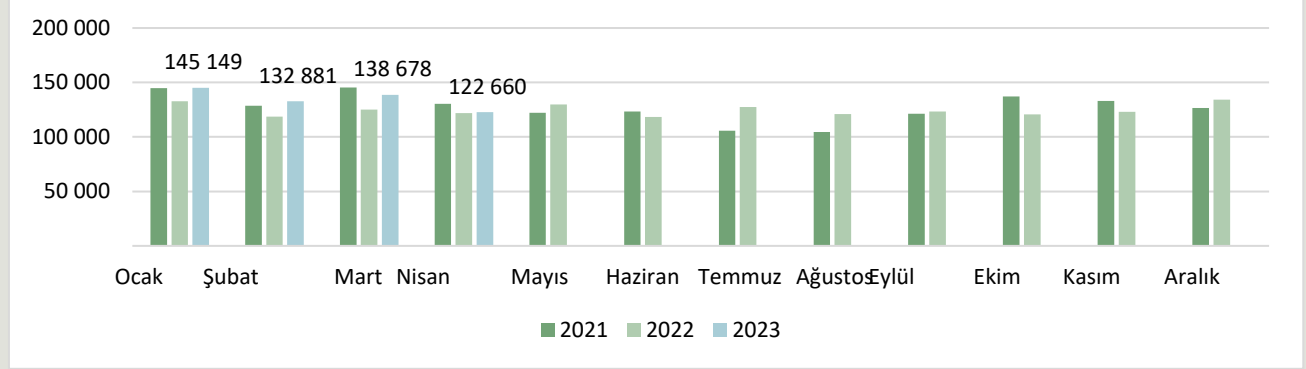
Bazı mevsimlik çalışan ve yıl içinde kapanan işletmelere ulaşılamadığından yıllık bilgileri alınamamıştır. Dolayısıyla aylık ve yıllık anket toplamlarında farklılıklar olabilir.

- Bilgi yoktur.

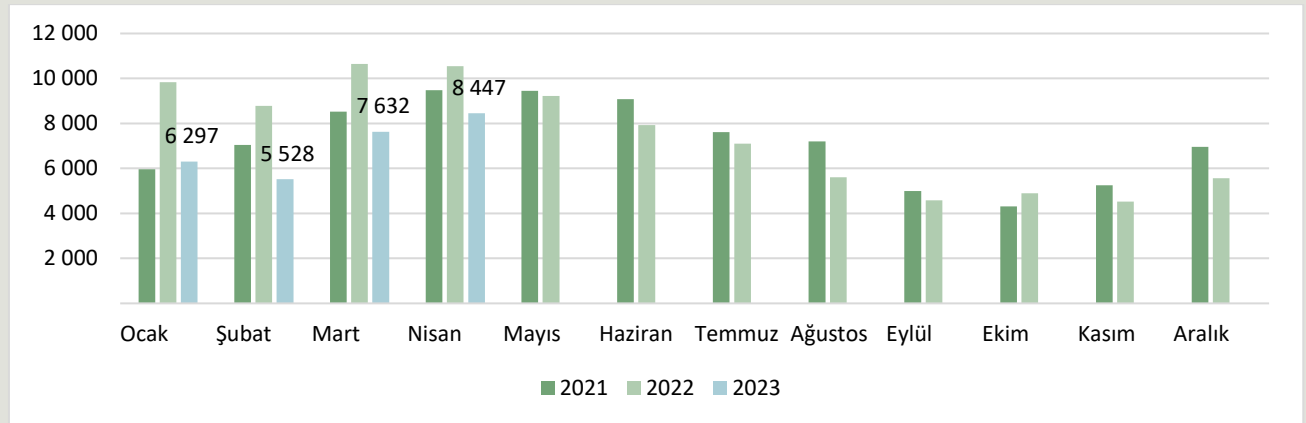
c Gizli veri.

## SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ

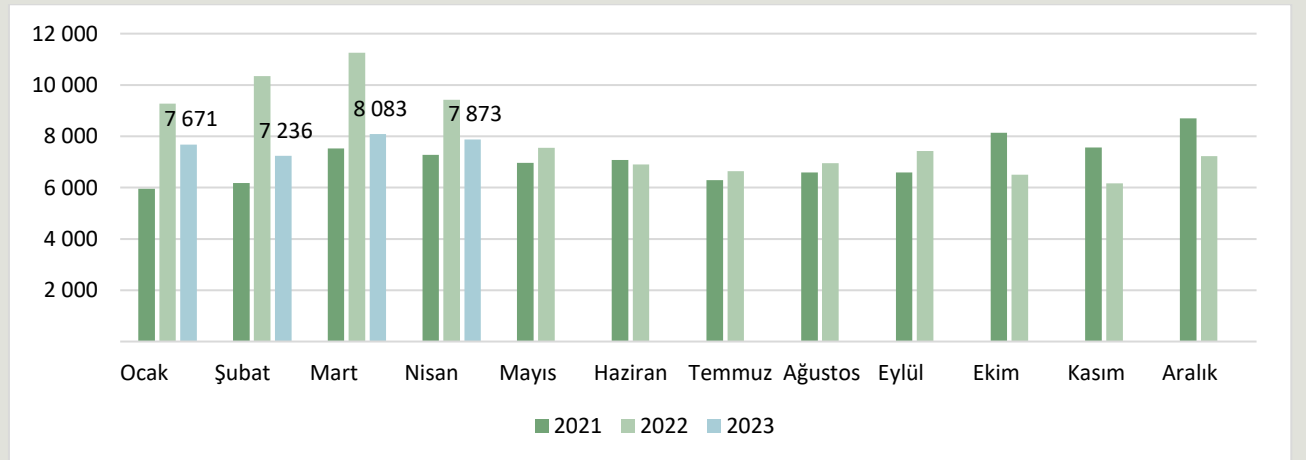
### İÇME SÜTÜ ÜRETİMİ (TON)



### YAĞSIZ SÜTTOZU ÜRETİMİ (TON)

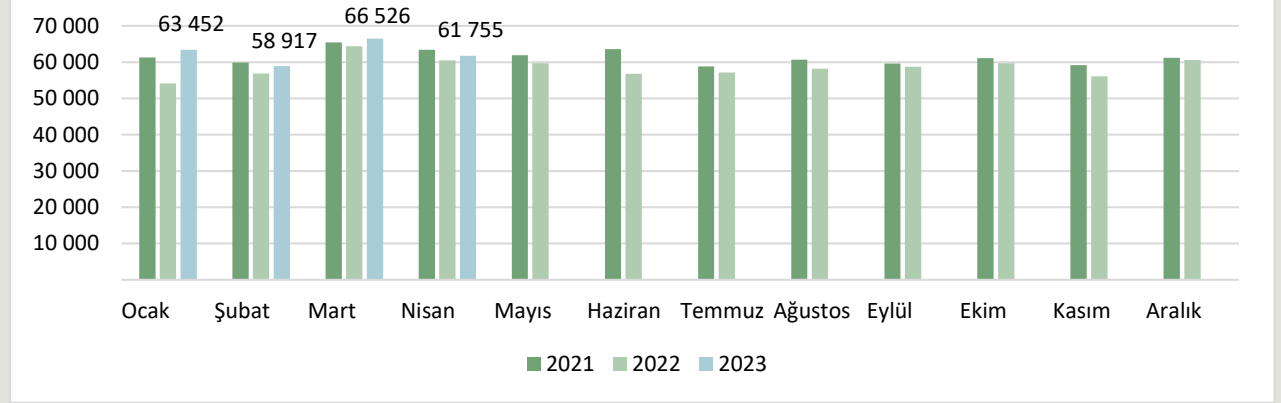


### TEREYAĞI ÜRETİMİ (TON)

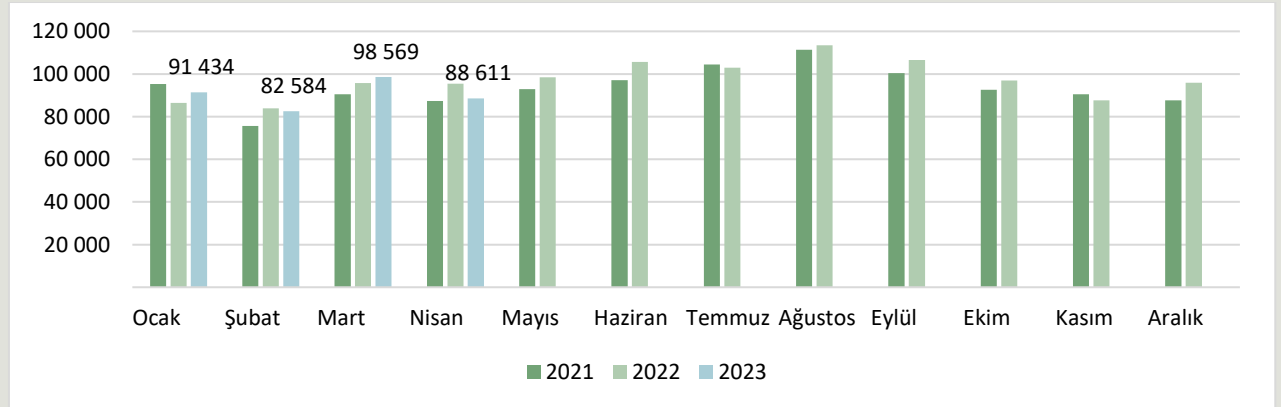


Kaynak: TÜİK

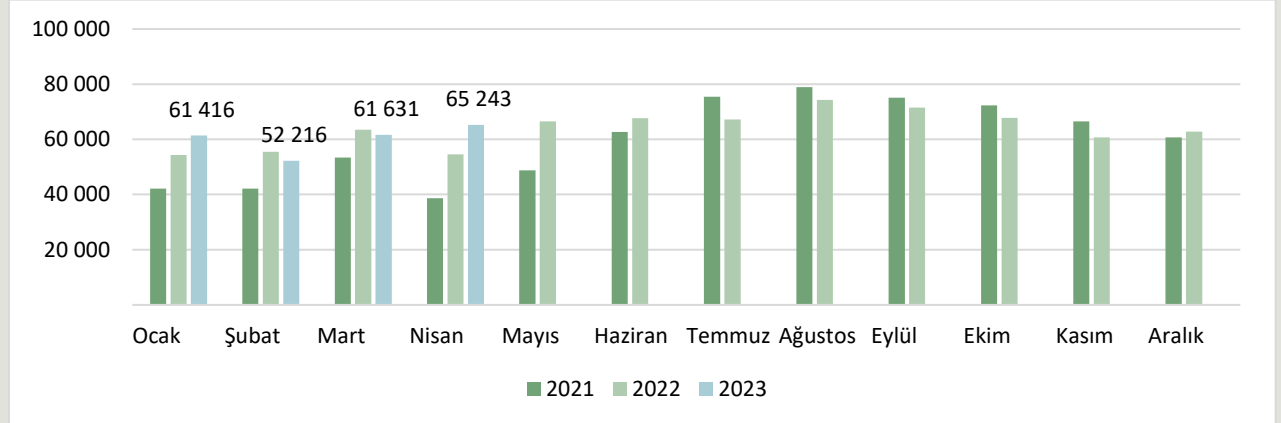
### İNEK PEYNİRİ ÜRETİMİ (TON)



### YOĞURT ÜRETİMİ (TON)



### AYRAN ÜRETİMİ (TON)



Kaynak: TÜİK

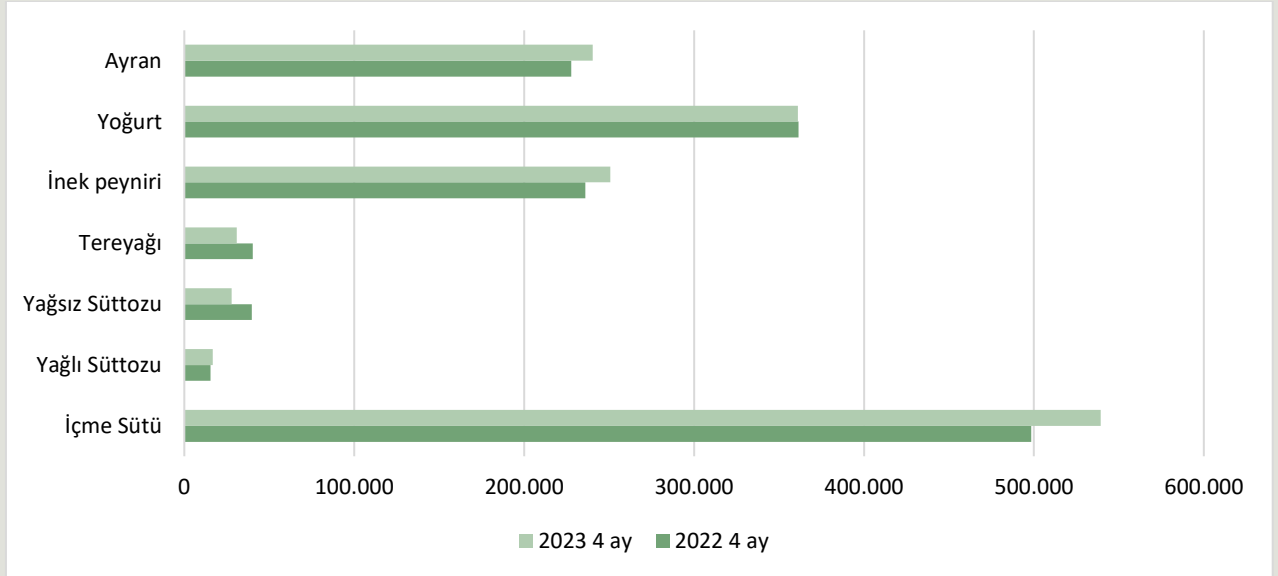


## ÜLKEMİZDE YILLAR BAZINDA SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ (TON)

	İçme Sütü	Yağlı Süttozu	Yağsız Süttozu	Tereyağı	İnek peyniri	Diğer türlerin peynirleri	Yoğurt	Ayran
2013	1.298.059	38.926	39.951	41.515	574.138	26.128	1.081.409	560.101
2014	1.310.534	51.268	59.811	45.817	603.547	29.303	1.101.253	598.877
2015	1.378.601	46.350	66.158	51.831	637.643	28.297	1.123.017	626.831
2016	1.444.979	45.964	78.229	57.610	638.398	22.580	1.173.577	684.527
2017	1.548.881	45.238	87.732	59.449	662.151	27.758	1.172.195	717.334
2018	1.661.785	46.263	63.237	65.856	722.425	33.584	1.198.793	730.705
2019	1.468.616	34.508	66.513	73.656	671.497	28.106	1.136.043	698.330
2020	1.613.197	35.571	69.470	78.610	739.770	27.371	1.113.779	587.828
2021	1.523.176	41.221	86.089	84.826	735.733	27.533	1.125.958	716.882
2022	1.496.558	45.388	89.227	95.655	702.868	19.873	1.169.321	766.278
2023 4 ay	539.368	16.751	27.904	30.863	250.651	7.342	361.090	240.421

Kaynak: TÜİK

## 2022 4 AY VE 2023 4 AY SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ ÜRETİMLERİ KARŞILAŞTIRMASI





### ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (TON)

	İhracat Miktar (ton)	İhracat (Dolar)
<b>2017</b>	191.638	335.341.510
<b>2018</b>	192.130	325.240.975
<b>2019</b>	208.151	356.850.975
<b>2020</b>	182.091	336.784.791
<b>2021</b>	233.062	487.323.949
<b>2022</b>	192.440	573.510.266
<b>2023 4 ay</b>	34.671	107.359.244

	İthalat Miktar (ton)	İthalat (Dolar)
<b>2017</b>	20.918	90.603.891
<b>2018</b>	20.518	90.733.864
<b>2019</b>	19.479	80.339.409
<b>2020</b>	18.399	69.384.782
<b>2021</b>	13.327	45.755.082
<b>2022</b>	11.576	53.369.505
<b>2023 4 ay</b>	5.838	31.205.081

### ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ DIŞ TİCARETİ (GTİP BAZINDA)

Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar (kg)	İthalat Miktar (kg)	İhracat Dolar	İthalat Dolar
<b>2022</b>	40110	Süt ve krema; katı yağ <= %1, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	907.867	44	803.587	116
	40120	Süt ve krema; %1 < katı yağ <= %6, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	11.808.239	37	8.331.151	40
	40140	Süt ve krema; %6 < katı yağ <= %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	783.565	1	959.766	5
	40150	Süt ve krema; katı yağ > %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	2.660.053	669.996	8.000.531	2.228.989
	40210	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ <= % 1.5, konsantre edilmiş veya ilave şeker ya da diğer	42.309.847	146.212	150.854.024	685.239
	40221	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	1.715.230	23	7.930.265	204





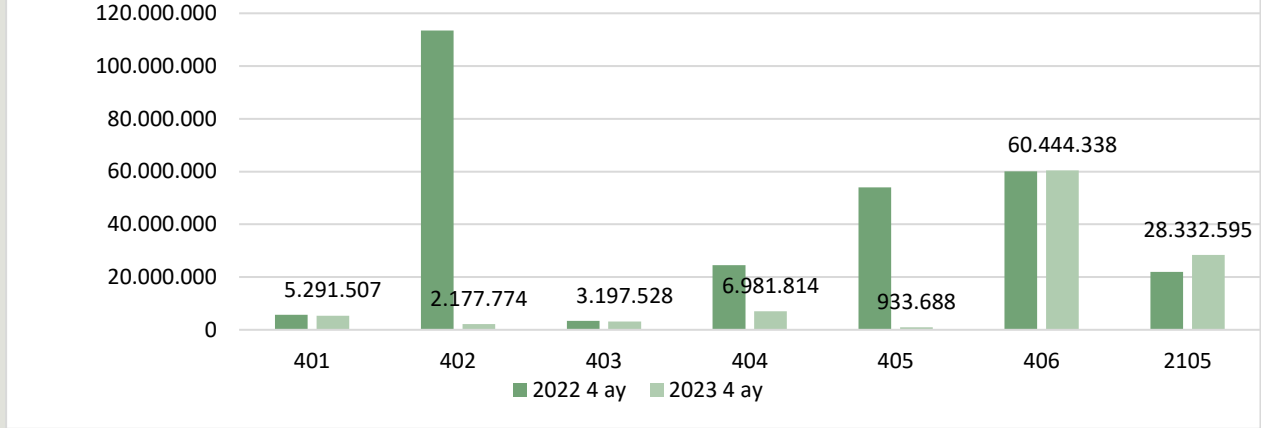
	40229	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	94.022	90	292.168	166
	40291	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARIÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içermeyen	651.453	5	2.340.985	45
	40299	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARIÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker veya tatlandırıcı içerenler	1.519.771	299	2.780.645	1.261
	40320	Yoğurt; aromalandırılmamış, ilave meyva, sert kabuklu meyve, kakao, çikolata, baharat, kahve, bitki, hububat veya ekmeke	5.994.579	1.276	4.748.772	4.002
	40390	Yayıkaltı, pıhtılaştırılmış süt ve krema, kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği artırılmış süt ve krema	2.587.473	446.587	5.396.396	1.137.764
	40410	Peynir altı suyu ve modifiye edilmiş peynir altı suyu	39.535.543	1.048.499	55.218.678	1.476.942
	40490	Diğer tabii süt ürünleri	311.952	757.029	381.689	1.599.477
	40510	Tereyağı	12.430.655	782.799	65.873.539	4.796.510
	40520	Sürülerek yenilen süt ürünleri (% 39 =<katı yağ <% 80)	280.503	3	1.535.273	16
	40590	Sütten elde edilen diğer yağlar	571.194	55.677	3.614.526	416.420
	40610	Taze peynirler (olgunlaştırılmamış veya preslenmemiş) (peyniraltı suyundan yapılmış peynirler dahil) ve pıhtılaştırılmı	14.538.832	114.591	51.030.971	330.380
	40620	Rendelenmiş/toz haline getirilmiş her cins peynir	5.572.681	96.121	27.834.439	700.543
	40630	Eritme peynirler (rendelenmemiş/toz haline getirilmemiş)	9.617.382	541.223	31.925.110	2.618.058
	40640	Mavi küflü peynirler ve Penicillium roqueforti ile elde edilen küf içeren diğer peynirler	1.282	208.787	7.831	1.232.430
	40690	Diğer peynirler	14.809.421	6.194.173	75.493.882	33.942.906
	210500	Dondurma ve yenilen diğer buzlar	23.738.283	512.343	68.156.038	2.197.992
	<b>Yıl toplamı:</b>		192.439.827	11.575.815	573.510.266	53.369.505
<b>Yıl</b>	<b>HS6</b>	<b>HS6 adı</b>	<b>İhracat Miktar (kg)</b>	<b>İthalat Miktar (kg)</b>	<b>İhracat Dolar</b>	<b>İthalat Dolar</b>
<b>2023 (4 AY)</b>	40110	Süt ve krema; katı yağ <= %1, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	226.388	2	246.333	17
	40120	Süt ve krema; %1 < katı yağ <= %6, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	2.679.723	21.005	2.293.544	36.638
	40140	Süt ve krema; %6 < katı yağ <= %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	202.547	0	266.094	0
	40150	Süt ve krema; katı yağ > %10, konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen	643.892	243.488	2.485.536	1.229.736



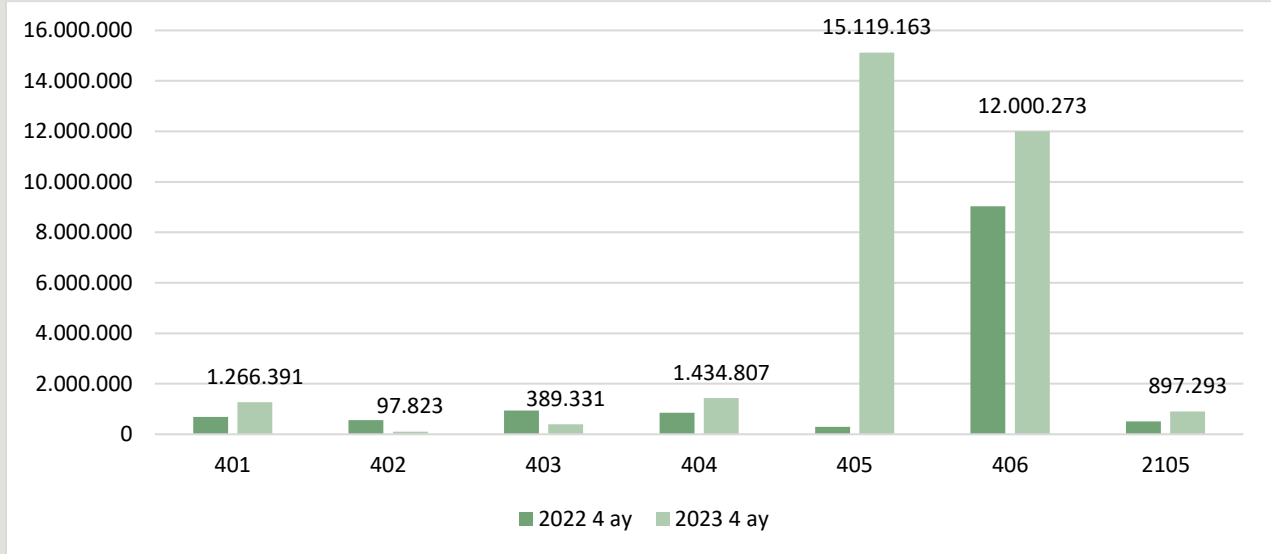
40210	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ ≤ % 1.5, konsantre edilmiş veya ilave şeker ya da diğer	119.478	15.867	216.693	97.371
40221	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	24.001	0	128.534	0
40229	Süt ve krema (toz, granül veya diğer katı şekillerde); katı yağ > %1.5, konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içer	6.013	35	28.756	71
40291	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARIÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker-tatlandırıcı içermeyen	360.550	0	1.069.749	0
40299	Süt ve krema (katı şekillerde olanlar HARIÇ); konsantre edilmiş, ilave şeker veya tatlandırıcı içerenler	303.380	216	734.042	381
40320	Yoğurt; aromalandırılmamış, ilave meyva, sert kabuklu meyve, kakao, çikolata, baharat, kahve, bitki, hububat veya ekmek	1.653.450	50	1.663.870	166
40390	Yayıkaltı, pıhtılaştırılmış süt ve krema, kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği arttırılmış süt ve krema	647.788	99.002	1.533.658	389.165
40410	Peynir altı suyu ve modifiye edilmiş peynir altı suyu	6.213.150	771	6.967.071	953
40490	Diğer tabii süt ürünleri	1.634	699.727	14.743	1.433.854
40510	Tereyağı	52.103	2.574.739	484.777	14.303.099
40520	Sürülerek yenilen süt ürünleri (% 39 =<katı yağ <% 80)	28.907	0	171.636	0
40590	Sütten elde edilen diğer yağlar	34.188	117.423	277.275	816.064
40610	Taze peynirler (olgunlaştırılmamış veya preslenmemiş) (peyniraltı suyundan yapılmış peynirler dahil) ve pıhtılaştırılmış	5.705.694	93.377	20.241.668	236.519
40620	Rendelenmiş/toz haline getirilmiş her cins peynir	1.749.042	15.694	9.783.977	169.502
40630	Eritme peynirler (rendelenmemiş/toz haline getirilmemiş)	1.551.365	68.462	6.414.621	459.715
40640	Mavi küflü peynirler ve Penicillium roqueforti ile elde edilen küf içeren diğer peynirler	312	57.154	2.598	399.803
40690	Diğer peynirler	3.818.472	1.653.533	24.001.474	10.734.734
210500	Dondurma ve yenilen diğer buzlar	8.649.286	177.909	28.332.595	897.293
<b>Yıl toplamı:</b>		<b>34.671.363</b>	<b>5.838.454</b>	<b>107.359.244</b>	<b>31.205.081</b>

Kaynak: TÜİK

## ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ İHRACATI 2022 4 AY VE 2023 4 AY KARŞILAŞTIRMASI (GTİP BAZINDA, DOLAR)



## ÜLKEMİZDE SÜT ÜRÜNLERİ İTHALATI 2022 4 AY VE 2023 4 AY KARŞILAŞTIRMASI (GTİP BAZINDA, DOLAR)



### GTİP Numaraları Açıklaması:

- 0401 - Süt ve krema (konsantre edilmemiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içermeyen)
- 0402 - Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)
- 0403 - Yayıltı altı süt, pıhtılaştırılmış süt ve krema, yoğurt, kefir veya diğer fermente edilmiş veya asitliği artırılmış süt ve krema
- 0404 - Peynir altı suyu ve tabii süt bileşenlerinden ibaret diğer ürünler
- 0405 - Sütten elde edilen yağlar, sürülerek yenilen süt ürünleri
- 0406 - Peynir ve pıhtılaştırılmış ürünler
- 2105 - Dondurma ve yenilen diğer buzlar



## ÜLKEMİZDE ÇİĞ SÜT REFERANS FİYATLARI (TL/L)

DÖNEMLER	2021	Minimum Değerler	
		Yağ (%)	Protein (%)
1 Ocak – 30 Nisan 2021	2,80	3,6	3,2
1 Mayıs – 30 Haziran 2021	A Sınıfı 2,90	3,5 ve üzeri	3,1 ve üzeri
	B Sınıfı 2,85	3,2≤ yağ değeri<3,5	3≤protein değeri<3,1
	C Sınıfı 2,80	Yağ değeri<3,2	2,9≤protein değeri<3
1 Temmuz – 30 Eylül 2021	3,20*	3,5	3,1
1 Ekim – 7 Aralık 2021	3,20*	3,6	3,2
8 Aralık – 31 Aralık 2021	4,70**	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ süt döneminde ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
DÖNEMLER	2022	Yağ (%)	Protein (%)
1 Ocak – 31 Mart 2022	4,70**	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ süt döneminde ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
1 Nisan – 15 Mayıs 2022	5,70***	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ süt döneminde ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
15 Mayıs – 13 Ekim 2022	7,5****	2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ süt döneminde ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır.	
14 Ekim -	8,50	%3,6 yağ ve %3,2 protein içeriğine sahip çiğ süt tavsiye satış fiyatı. Soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde bu giderler üreticiye ilave olarak ödenecektir.	

\*Yağ ve protein oranlarındaki her bir diziyem (%0,1'lik değişim) için ± 5 Kuruş fark uygulanacaktır.

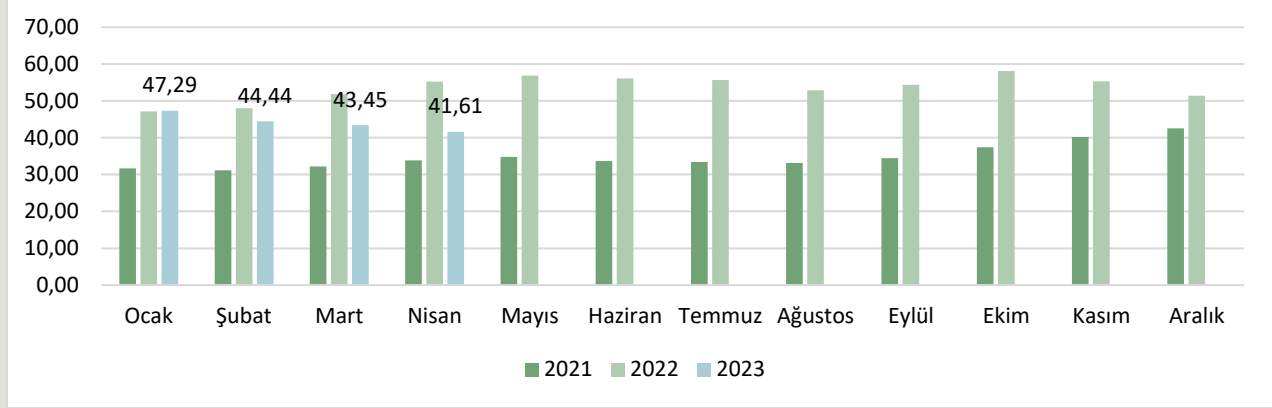
\*\* Yağ ve protein oranlarındaki her bir diziyem (0,1'lik değişim) için ± 7 Kuruş fark uygulanacaktır.

\*\*\* Yağ ve protein oranlarındaki her bir diziyem (0,1'lik değişim) için ± 8 Kuruş fark uygulanacaktır.

\*\*\*\*Baz alınan yağ ve protein oranlarındaki her bir diziyem (0,1'lik değişim) için ± 10 Kuruş fark uygulanacaktır.

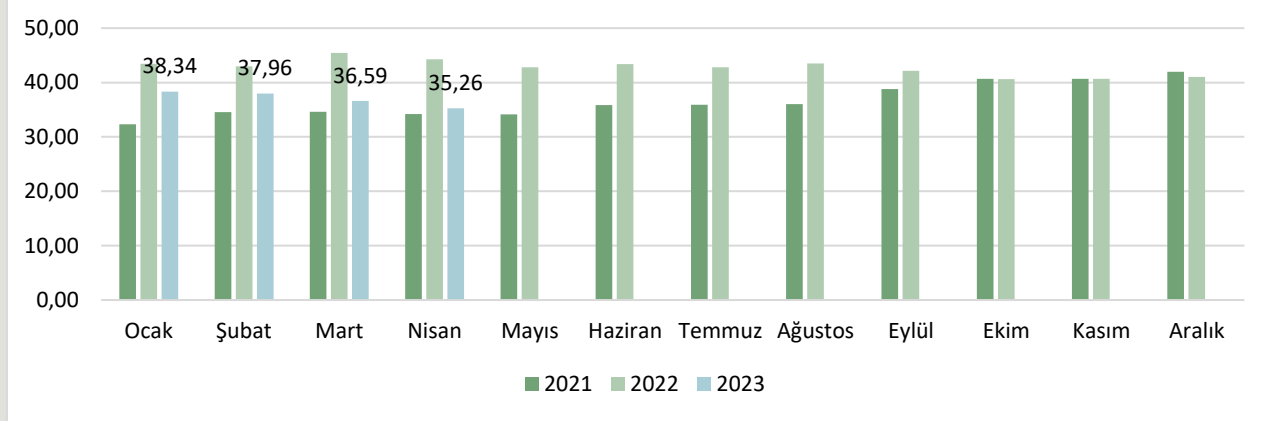
## BAZI ÜLKELERDE ÇİĞ SÜT FİYATLARI

### ABD ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



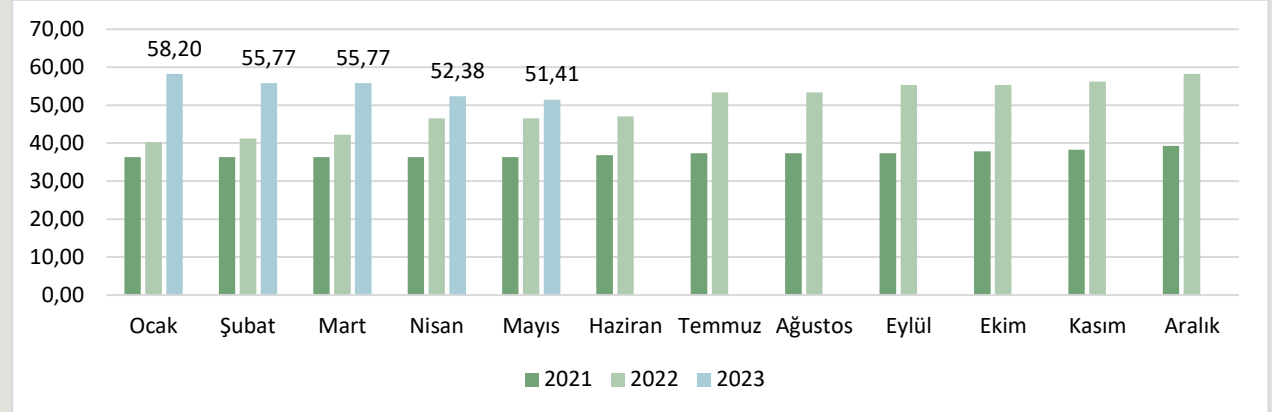
Vergi dâhil değildir. Yağ: ortalama %3,7

### YENİ ZELANDA ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



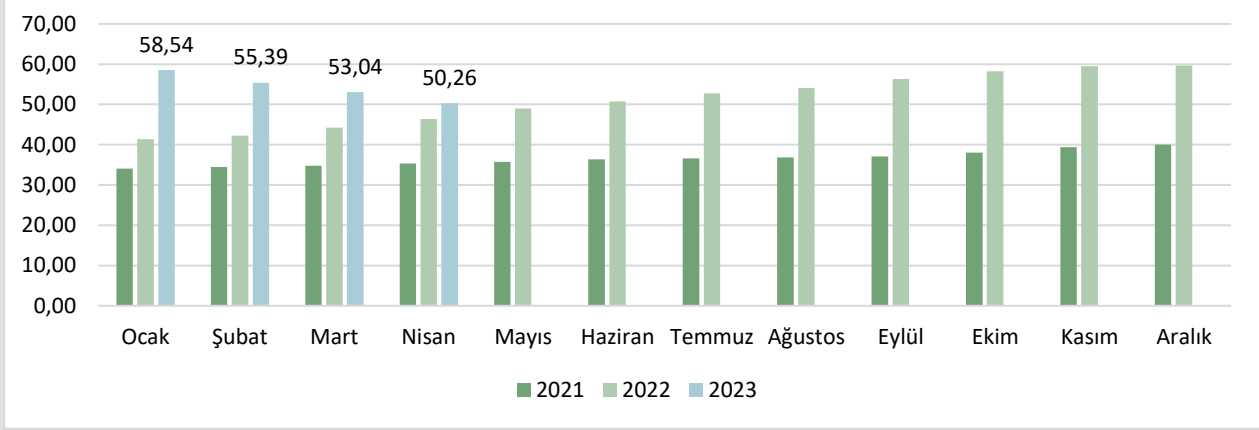
Yağ: %4,2, Protein: %3,4

### İTALYA (LOMBARDY) ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



Yağ: %3,7, Protein: %3,25

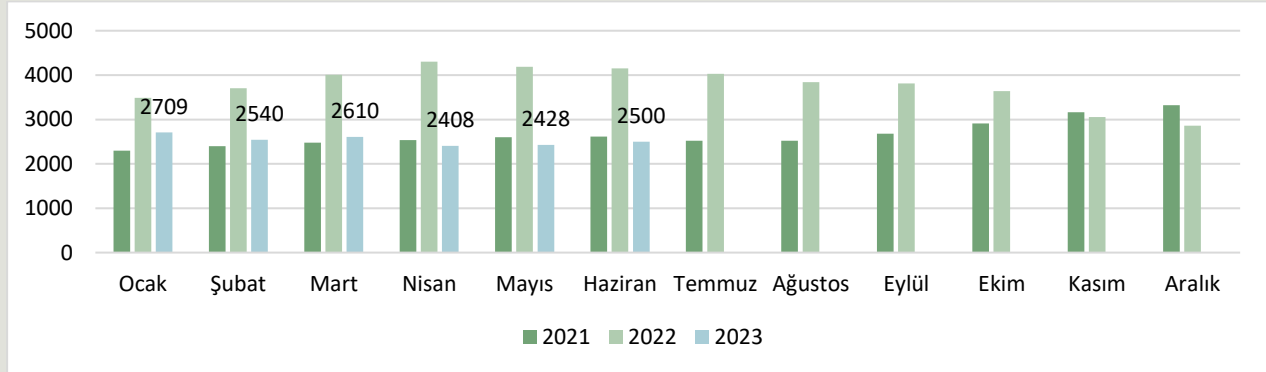
### ALMANYA (BAVERIA) ÇİĞ SÜT FİYATLARI (Euro/100 kg)



Yağ: %4,0, Protein: %3,4

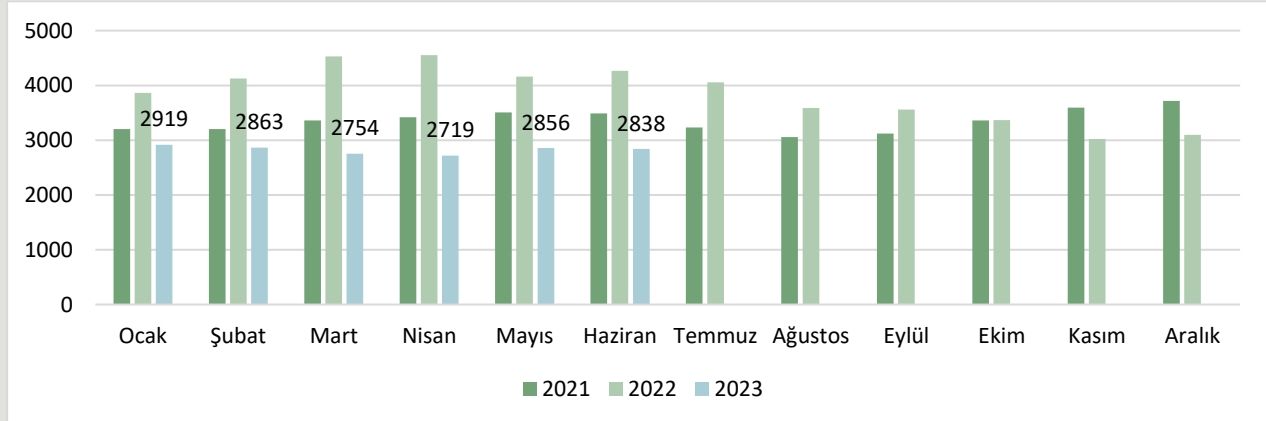
### BAZI ÜLKELERDE SÜT ÜRÜNLERİ FİYATLARI

#### ALMANYA YAĞSIZ SÜTTOZU FİYATLARI (Euro/ton)

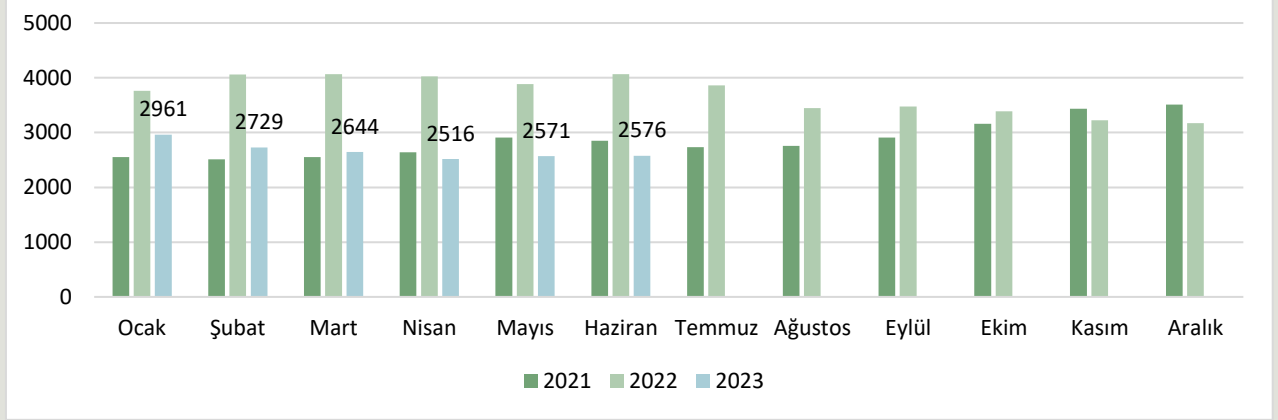


2480 Euro = 2709 USD

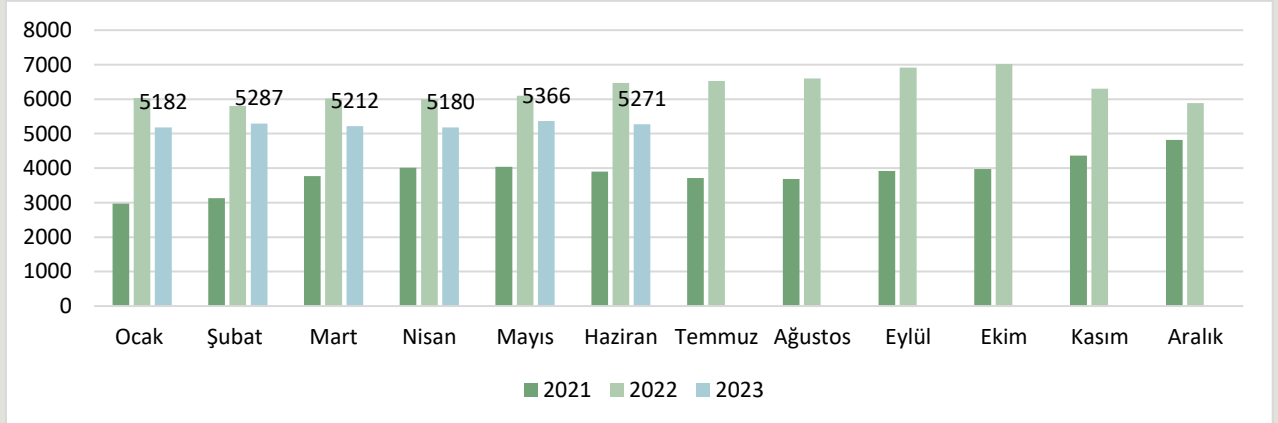
#### OKYANUSYA YAĞSIZ SÜTTOZU FİYATLARI (Dolar/ton)



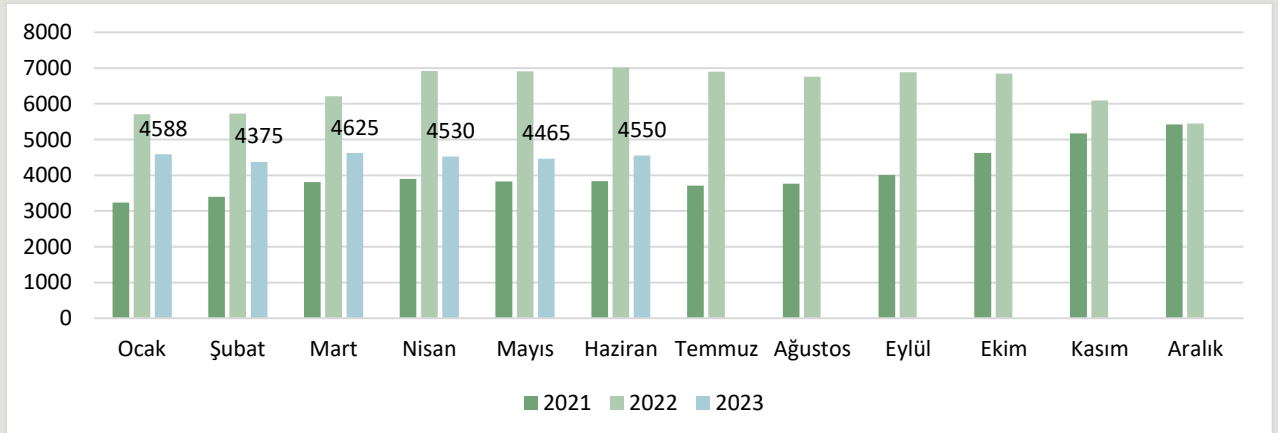
### ABD YAĞSIZ SÜTTOZU FİYATLARI (Dolar/Ton)



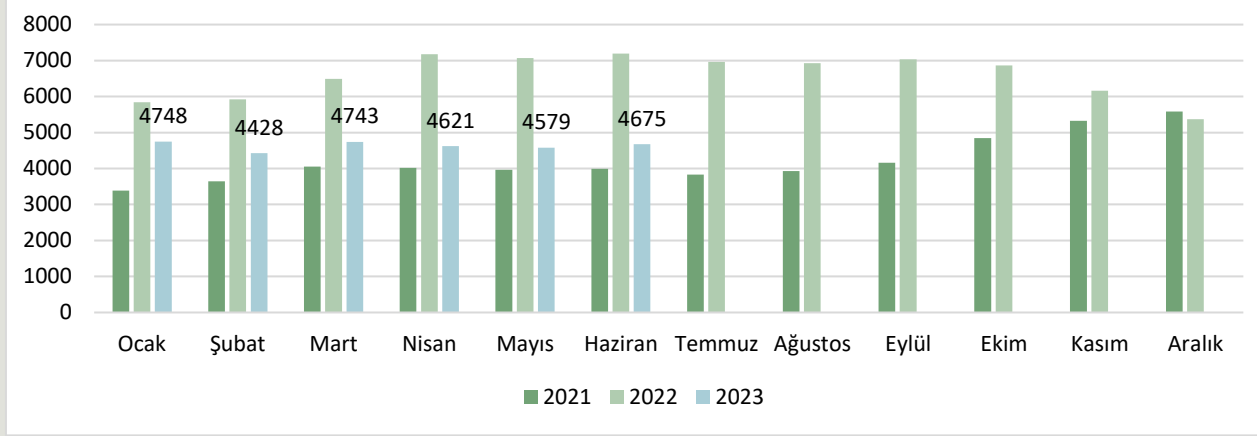
### ABD TEREYAĞI FİYATLARI (Dolar/Ton)



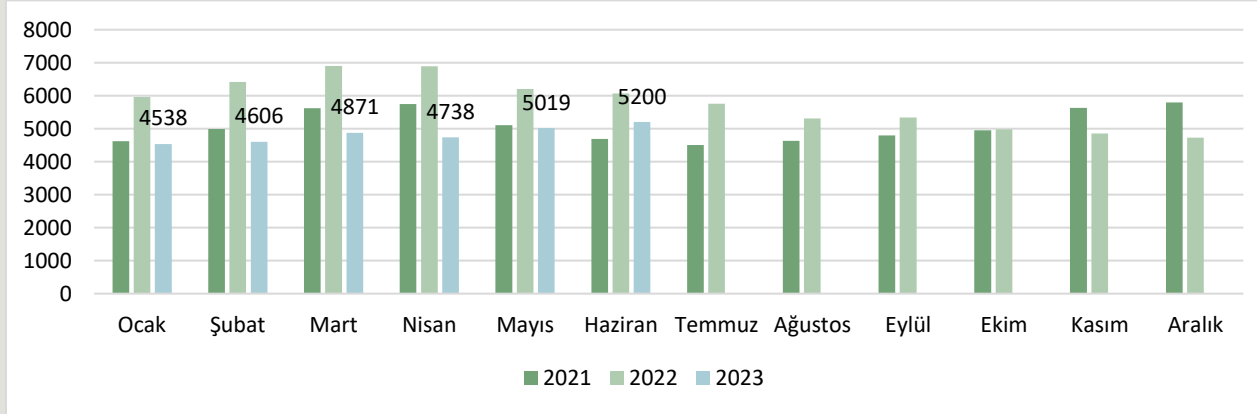
### İTALYA TEREYAĞI FİYATLARI (Euro/Ton)



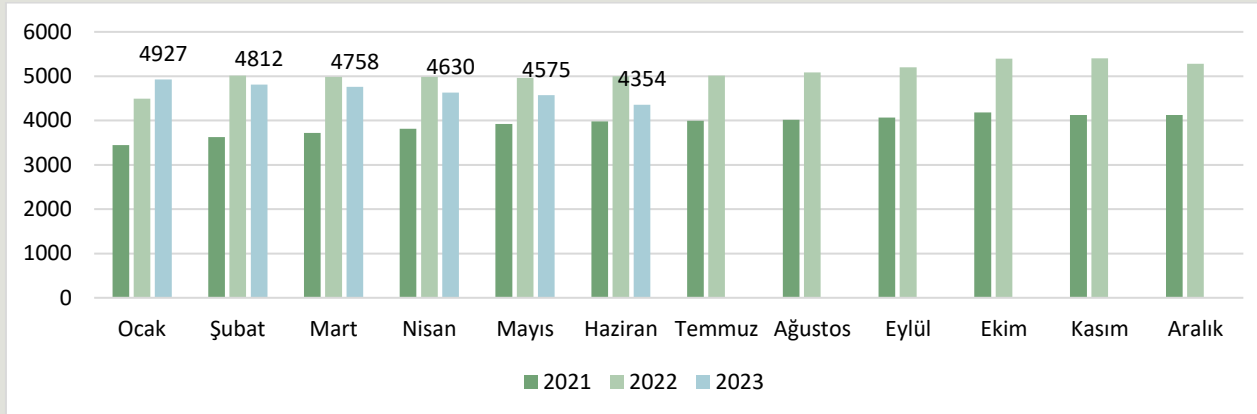
### ALMANYA TEREYAĞI FİYATLARI (Euro/ton)



### OKYANUSYA TEREYAĞI FİYATLARI (Dolar/ton)

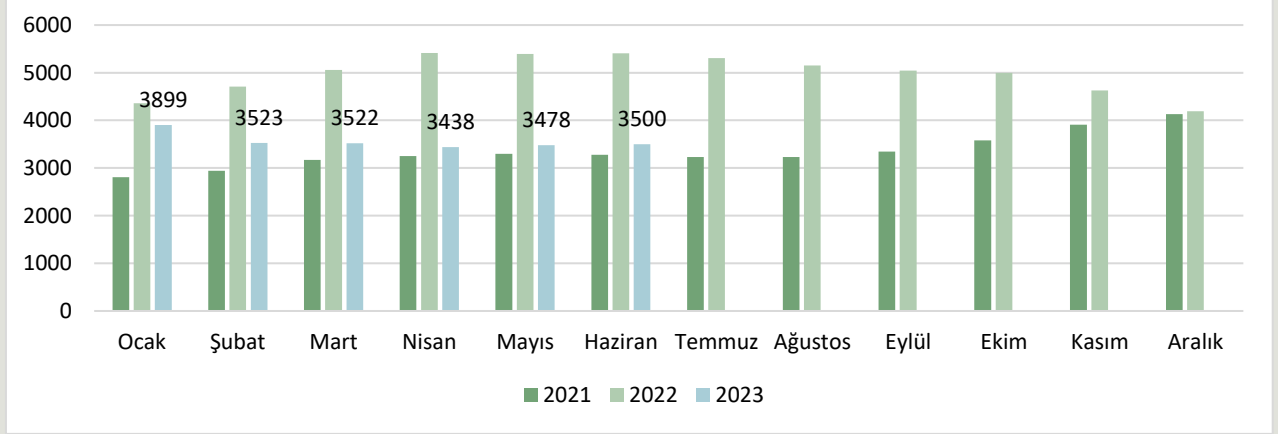


### ABD YAĞLI SÜTTOZU FİYATI (Dolar/ton)

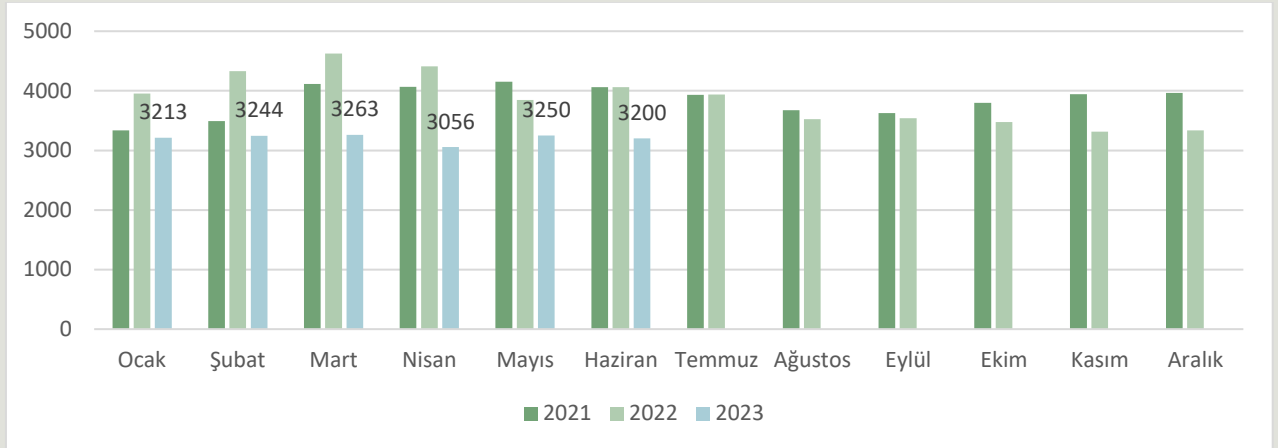




### ALMANYA YAĞLI SÜTTOZU FİYATLARI (Euro/ton)



### OKYANUSYA YAĞLI SÜTTOZU FİYATLARI (Dolar/ton)



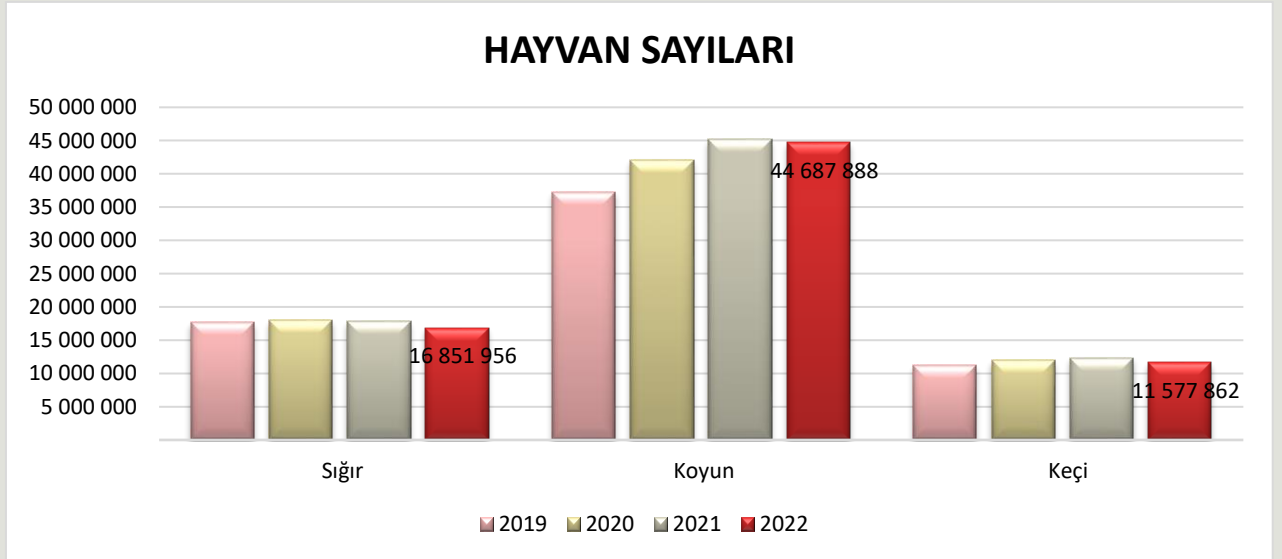
Kaynak: [www.clal.it](http://www.clal.it)

## 2. KIRMIZI ET SEKTÖRÜ

### ÜLKEMİZDE HAYVAN VARLIĞI (BAŞ)

	2019	%Değ.	2020	%Değ.	2021	%Değ.	2022	%Değ.
<b>Büyükbaş</b>	<b>17 872 331</b>	3,78	<b>18 157 987</b>	1,60	<b>18 036 117</b>	-0,67	<b>17 023 791</b>	<b>-5,6</b>
<b>Sığır</b>	<b>17 688 139</b>	3,79	<b>17 962 899</b>	1,55	<b>17 850 543</b>	-0,63	<b>16 851 956</b>	<b>-5,6</b>
Kültür	8 559 855	1,67	8 838 498	3,26	8 824 784	-0,16	8 295 825	-6,0
Kültür Melezi	7 554 625	7,46	7 594 127	0,52	7 641 100	0,62	7 324 866	-4,1
Yerli	1 573 659	-1,21	1 530 274	-2,76	1 384 659	-9,52	1 231 265	-11,1
<b>Manda</b>	<b>184 192</b>	3,25	<b>195 088</b>	5,92	<b>185 574</b>	-4,88	<b>171 835</b>	<b>-7,4</b>
<b>Küçükbaş</b>	<b>48 481 479</b>	5,13	<b>54 112 626</b>	11,62	<b>57 519 204</b>	6,30	<b>56 265 750</b>	<b>-2,2</b>
<b>Koyun</b>	<b>37 276 050</b>	5,91	<b>42 126 781</b>	13,01	<b>45 177 690</b>	7,24	<b>44 687 888</b>	<b>-1,1</b>
Merinos	3 076 583	14,72	3 547 033	15,29	3 994 791	12,62	3 958 934	-0,9
Yerli	34 199 467	5,19	38 579 748	12,81	41 182 899	6,75	40 728 954	-1,1
<b>Keçi</b>	<b>11 205 429</b>	2,59	<b>11 985 845</b>	6,96	<b>12 341 514</b>	2,97	<b>11 577 862</b>	<b>-6,2</b>
Kıl	10 964 374	2,48	11 698 825	6,70	12 051 957	3,02	11 320 208	-6,1
Tiftik	241 055	7,67	287 020	19,07	289 557	0,88	257 654	-11,0

TÜİK Hayvansal Üretim İstatistiklerini haziran ayı ve yılsonu olmak üzere iki kez açıklamaktadır. Yukarıdaki tablonun en sağ sütununda, 2021 yılındaki hayvan sayıları ile 2022 yılına ait hayvan sayılarının değişimi hesaplanmıştır. Maalesef tüm dünyada ve ülkemizde yaşanan pandemi, ekonomik ve enflasyon kaynaklı sıkıntılardan hayvancılık sektörü de olumsuz etkilenmiş ve bu yıl büyükbaş hayvan sayılarında azalma yaşanmıştır. 2022 yılı sonunda da büyükbaş hayvan sayısında azalmanın devam ettiği, küçükbaş hayvan sayısında ise artış olduğu görülmektedir.





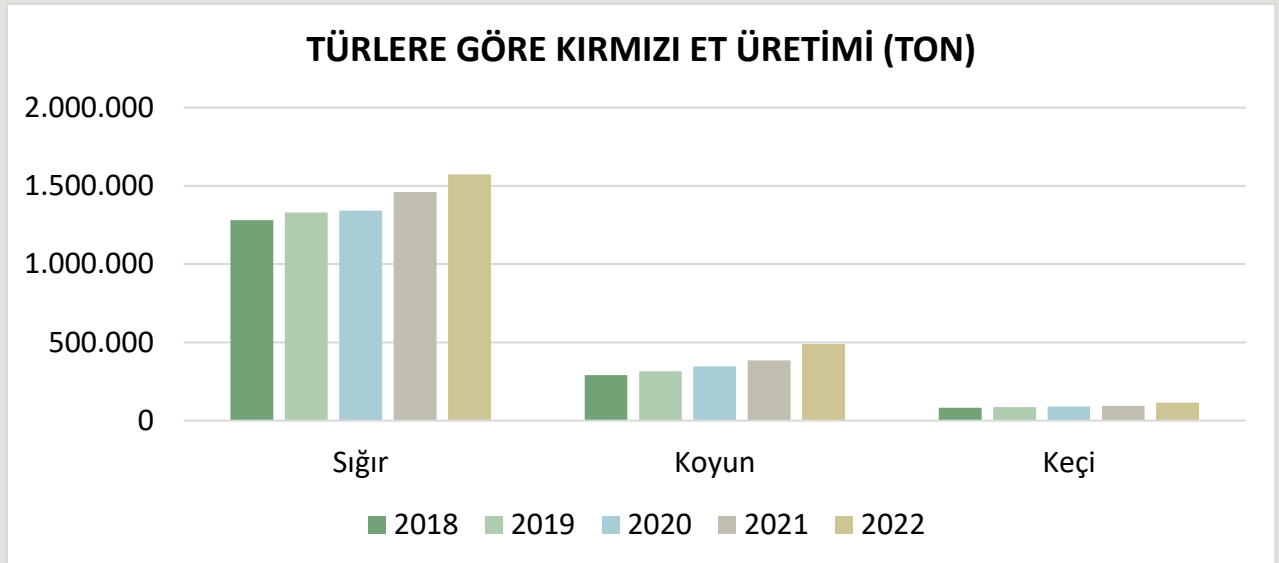
### ÜLKEMİZDE KIRMIZI ET ÜRETİMİ (TON)

	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Toplam</b>	<b>1.661.767</b>	<b>1.740.616</b>	<b>1.785.952</b>	<b>1.952.038</b>	<b>2.191.625</b>
Sığır	1.281.234	1.330.169	1.341.446	1.460.719	1.572.747
Manda	6.515	7.150	8.424	10.831	13.586
Koyun	291.179	316.170	345.639	385.933	489.354
Keçi	82.839	87.126	90.443	94.555	115.938

2020 ve 2021 yılına ait "Kırmızı Et Üretim İstatistikleri" 6 Mayıs 2022 tarihinde TÜİK tarafından açıklanmıştır. TÜİK tarafından yapılan açıklamada, kırmızı et üretim tahmininin, Tarımsal İşletmelerde Hayvansal Üretim Araştırmasından elde edilen demografik verilere dayalı olarak belirlenen "Kasaplık Güç Oranı" ile hesaplanan "iç popülasyondan kesilen hayvan sayısı" ile "ithalattan kesilen hayvan sayısı"nın ortalama karkas ağırlıkları ile çarpılması suretiyle elde edildiği ifade edilmiştir.

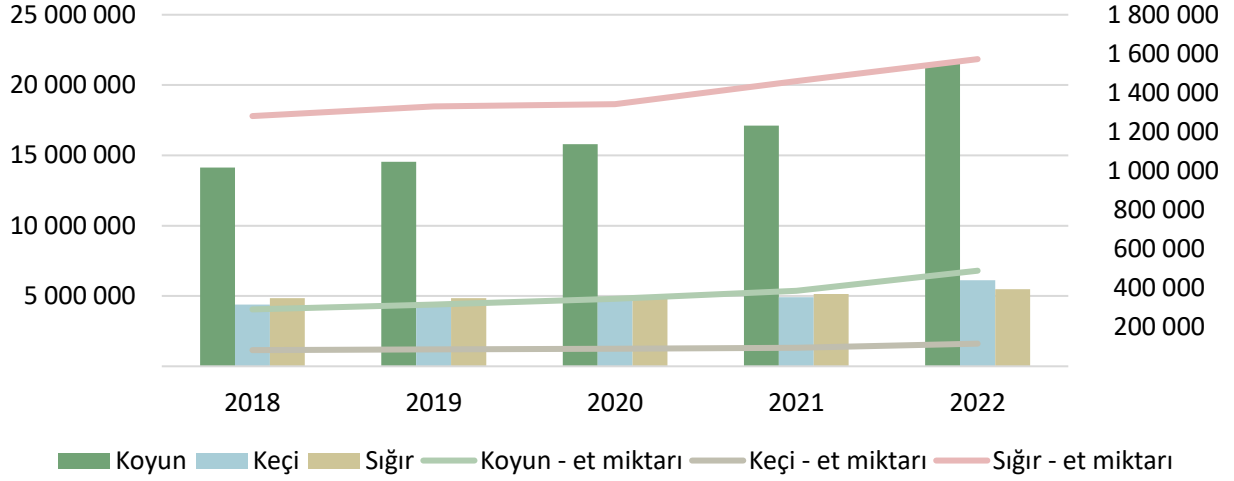
Buna göre 2020 yılında 1 milyon 785 bin 952 ton olan kırmızı et üretimi, 2021 yılında %9,3 artarak 1 milyon 952 bin 38 ton olarak tahmin edilmiştir. Metodolojide yapılan bu revizyon ile 2011 yılından itibaren tüm kesilen hayvan sayısı ve üretilen kırmızı et miktarı verileri revize edilmiştir.

2022 yılı kırmızı et üretim istatistikleri ise 5 Mayıs 2023 tarihinde açıklanmış olup, ülkemizde toplam kırmızı et üretimi bir önceki yıla göre %12,3 artarak 2 milyon 191 bin 625 ton olarak tahmin edilmiştir.



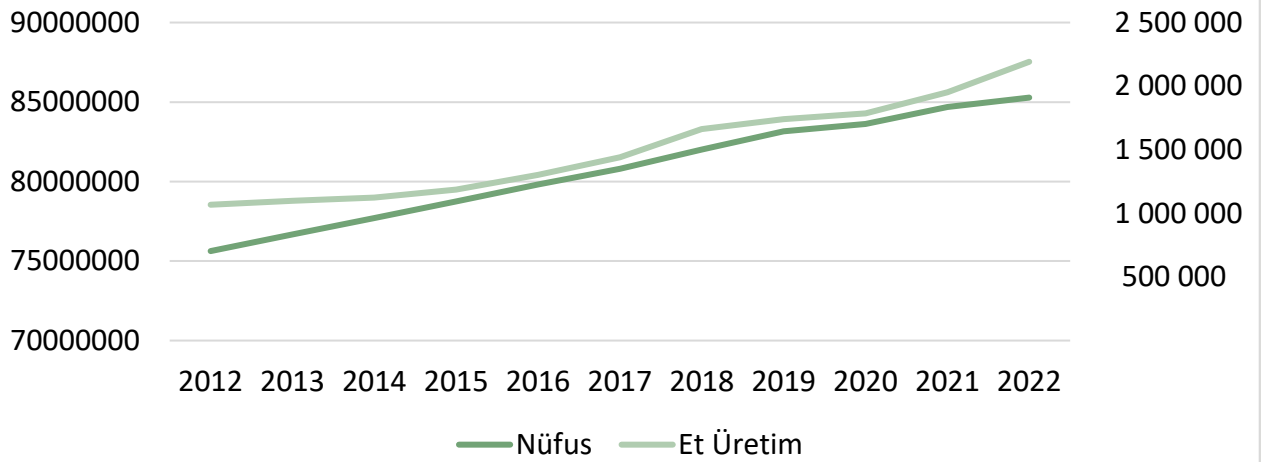


### Türlerine Göre Kesilen Hayvan Sayısı ve Üretilen Et Miktarı



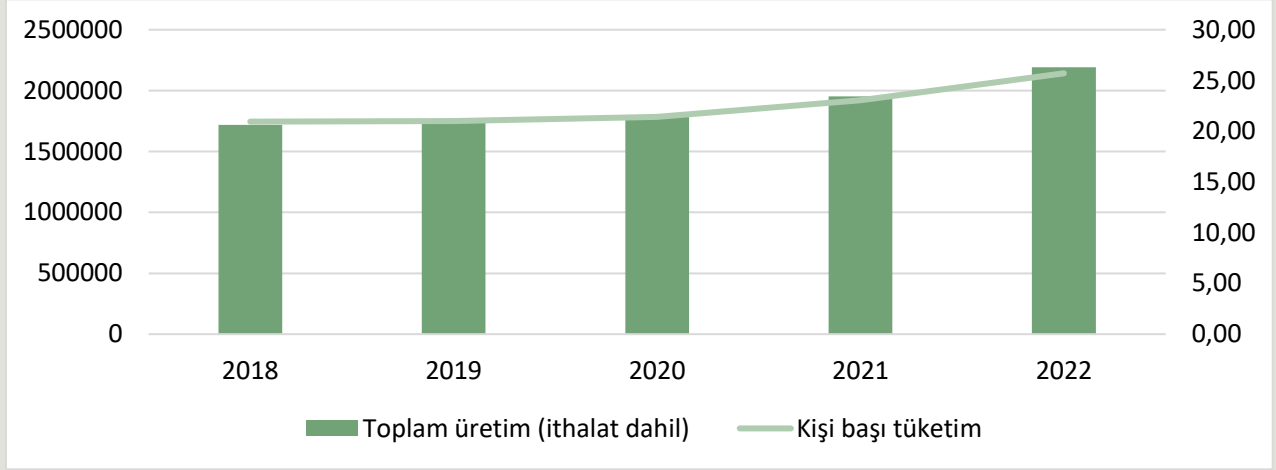
Kaynak: TÜİK

### ÜLKEMİZDE NÜFUS VE KIRMIZI ET TÜKETİM MİKTARI GELİŞMELERİ



## ÜLKEMİZDE KİŞİ BAŞINA KIRMIZI ET TÜKETİMİ

	Nüfus	Toplam üretim (ithalat dâhil, ton)	Kişi başı tüketim (kg)
2017	80.810.525	1.459.206	18,06
2018	82.003.882	1.717.520	20,94
2019	83.154.997	1.745.665	20,99
2020	83.614.362	1.790.532	21,41
2021	84.680.273	1.953.243	23,07
2022	85.279.553	2.192.033	25,70



Kaynak: TÜİK

## KIRMIZI ET DIŞ TİCARETİ

Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar, Kg	İthalat Miktar, Kg	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2021	20110	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	0	1	2.347.180	12
	20120	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); taze veya soğutulmuş	22.045	0	191.224	0
	20130	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	11.495	1.204.659	95.346	7.209.076
	20210	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; dondurulmuş	47.720	0	212.849	0
	20220	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); dondurulmuş	12.509	0	167.728	0
	20230	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; dondurulmuş	365.925	8	1.322.397	1.095
	20410	Kuzuların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	162.141	0	1.184.630	0
	20421	Koyunların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	85.343	0	576.109	0
	20422	Koyunların kemikli diğer etleri; taze veya soğutulmuş	33.912	0	153.976	0



	20423	Koyunların kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	1.606	0	10.728	0
	20430	Kuzuların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	63.128	0	329.913	0
	20441	Koyunların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	222.273	0	847.248	0
	20442	Koyunların kemikli diğer etleri; dondurulmuş	27.332	0	178.421	0
	20443	Koyun ve kuzuların kemiksiz etleri; dondurulmuş	2.276	0	22.514	0
	20450	Keçi eti (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	842	0	6.149	0
	<b>Yıl toplamı:</b>		<b>1.580.054</b>	<b>1.204.668</b>	<b>7.646.412</b>	<b>7.210.183</b>
<b>Yıl</b>	<b>HS6</b>	<b>HS6 adı</b>	<b>İhracat Miktar, Kg</b>	<b>İthalat Miktar, Kg</b>	<b>İhracat Dolar</b>	<b>İthalat Dolar</b>
<b>2022</b>	20110	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	49.455	0	314.702	0
	20120	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); taze veya soğutulmuş	12.568	0	105.051	0
	20130	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	8.517	399.953	90.800	2.961.269
	20210	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; dondurulmuş	86.543	0	458.137	0
	20220	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); dondurulmuş	26.446	2.353	260.577	24.566
	20230	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; dondurulmuş	284.487	5.680	2.892.299	82.565
	20410	Kuzuların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	4.056.726	0	23.900.625	0
	20421	Koyunların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	119.713	0	660.408	0
	20422	Koyunların kemikli diğer etleri; taze veya soğutulmuş	59.562	0	284.037	0
	20423	Koyunların kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	42	0	153	0
	20430	Kuzuların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	195.067	0	1.014.144	0
	20441	Koyunların karkasları ve yarım karkasları; dondurulmuş	337.880	0	1.385.347	0
	20442	Koyunların kemikli diğer etleri; dondurulmuş	86.278	0	386.847	0
	20443	Koyun ve kuzuların kemiksiz etleri; dondurulmuş	17.555	1	97.920	6
	<b>Yıl toplamı:</b>		<b>5.340.839</b>	<b>407.987</b>	<b>31.851.047</b>	<b>3.068.406</b>
<b>Yıl</b>	<b>HS6</b>	<b>HS6 adı</b>	<b>İhracat Miktar, kg</b>	<b>İthalat Miktar, kg</b>	<b>İhracat Dolar</b>	<b>İthalat Dolar</b>
<b>2023 (Nisan)</b>	20120	Büyükbaş hayvanlarının kemikli etleri (karkas ve yarım karkaslar HARIÇ); taze veya soğutulmuş	0	649.985	0	3.868.589
	20130	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; taze veya soğutulmuş	0	182.389	0	1.419.439
	20230	Büyükbaş hayvanlarının kemiksiz etleri; dondurulmuş	43.221	0	516.684	0
	20421	Koyunların karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş	0	1	0	5
	20442	Koyunların kemikli diğer etleri; dondurulmuş	450	0	5.703	0
	20443	Koyun ve kuzuların kemiksiz etleri; dondurulmuş	312	0	1.427	0
	<b>Yıl toplamı:</b>		<b>43.983</b>	<b>832.375</b>	<b>523.814</b>	<b>5.288.033</b>



## ET ÜRÜNLERİ DİŞ TİCARETİ

Yıl	HS6	HS6 adı	İhracat Miktar, Kg	İthalat Miktar, Kg	İhracat Dolar	İthalat Dolar
2021	160100	Etten, sakatattan veya kandan yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ve esaslı bu ürünler olan gıda müstahzarları	29.606.661	62.773	36.485.478	97.030
	160210	Hazırlanmış veya konserve edilmiş homojenize et, sakatat veya kan (sosisler ve benzerleri HARIÇ)	0	12	0	19
	160220	Hayvanların karaciğerlerinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler (homojenize ürünler, sosisler vb. HARIÇ)	5.222	12	16.187	24
	160250	Siğir cinsi hayvanlardan hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat	2.156.939	85	7.762.411	140
	160290	Diğer hayvanların et ve sakatatından hazırlanmış veya konserve edilmiş müstahzarlar (kan müstahzarları DAHİL)	87.336	51	336.380	108
	<b>Yıl toplamı:</b>			<b>31.856.158</b>	<b>62.933</b>	<b>44.600.456</b>
2022	160100	Etten, sakatattan, kandan veya böcekten yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ve esaslı bu ürünler olan gıda müstahzarları	30.095.464	49.051	41.659.205	139.925
	160210	Hazırlanmış veya konserve edilmiş homojenize et, sakatat veya kan (sosisler ve benzerleri HARIÇ)	6.910	11	4.587	28
	160220	Hayvanların karaciğerlerinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler (homojenize ürünler, sosisler vb. HARIÇ)	657	28	3.916	116
	160250	Siğir cinsi hayvanlardan hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat	1.697.706	106.216	9.114.074	630.684
	160290	Diğer hayvanların et ve sakatatından hazırlanmış veya konserve edilmiş müstahzarlar (kan müstahzarları DAHİL)	43.908	22	282.930	70
	<b>Yıl toplamı:</b>			<b>31.844.645</b>	<b>155.328</b>	<b>51.064.712</b>
<b>Yıl</b>	<b>HS6</b>	<b>HS6 adı</b>	<b>İhracat Miktar 1</b>	<b>İthalat Miktar 1</b>	<b>İhracat Dolar</b>	<b>İthalat Dolar</b>
2023 (Nisan)	160100	Etten, sakatattan, kandan veya böcekten yapılmış sosisler ve benzeri ürünler ve esaslı bu ürünler olan gıda müstahzarları	9.400.526	23.242	14.451.384	127.556
	160210	Hazırlanmış veya konserve edilmiş homojenize et, sakatat veya kan (sosisler ve benzerleri HARIÇ)	3.359	32	10.260	138
	160220	Hayvanların karaciğerlerinden hazırlanmış veya konserve edilmiş ürünler (homojenize ürünler, sosisler vb. HARIÇ)	80	4	1.125	24
	160250	Siğir cinsi hayvanlardan hazırlanmış veya konserve edilmiş et, sakatat	383.870	176.647	2.142.010	984.799
	160290	Diğer hayvanların et ve sakatatından hazırlanmış veya konserve edilmiş müstahzarlar (kan müstahzarları DAHİL)	11.636	6	95.735	25
	<b>Yıl toplamı:</b>			<b>9.799.471</b>	<b>199.931</b>	<b>16.700.514</b>

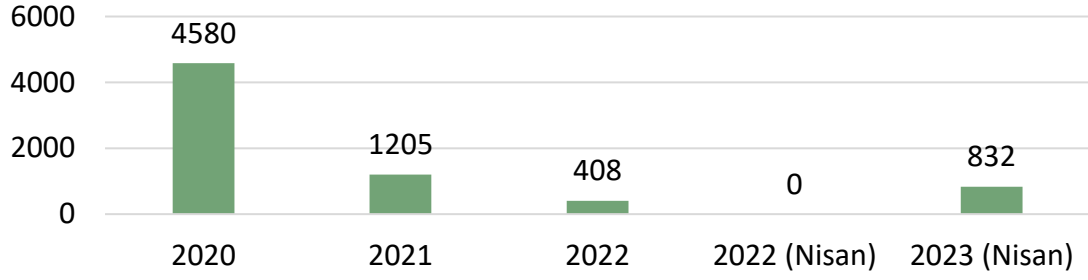
2023 yılı verileri geçicidir.

Kaynak: TÜİK

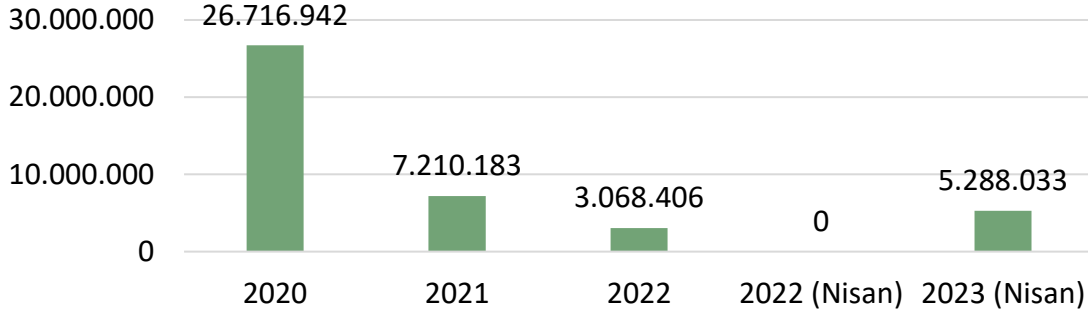


## KIRMIZI ET DIŞ TİCARETİ

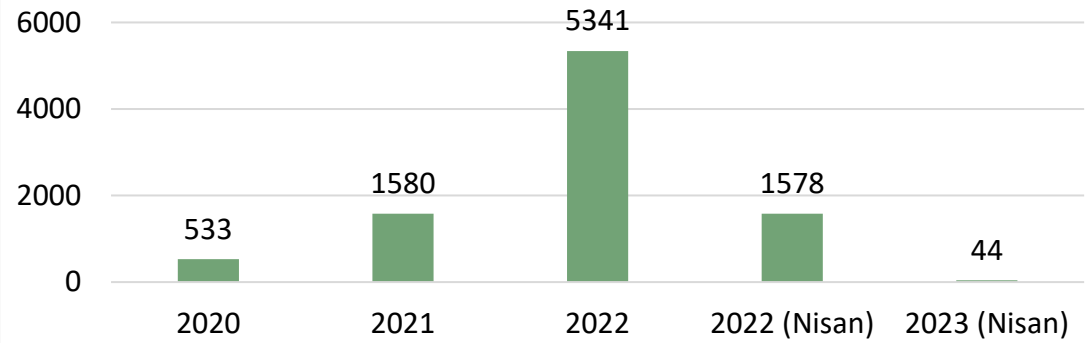
### İTHALAT (Ton)



### İTHALAT (Dolar)



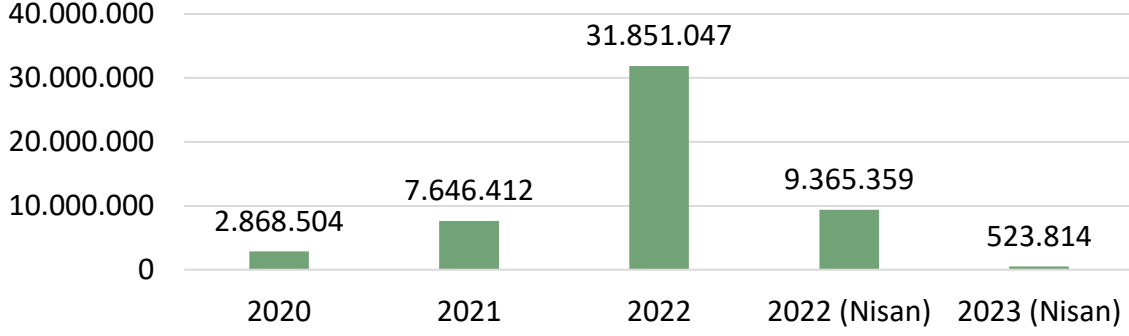
### İHRACAT (Ton)







## İHRACAT (Dolar)

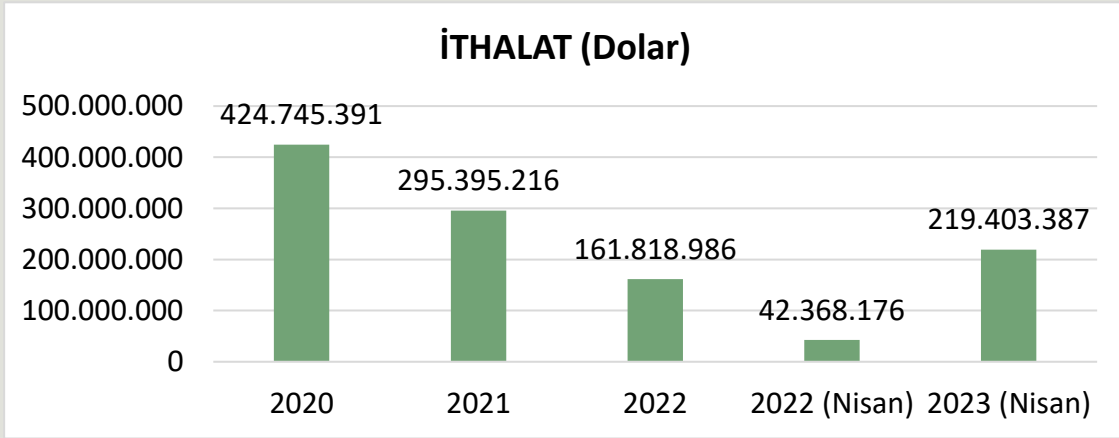
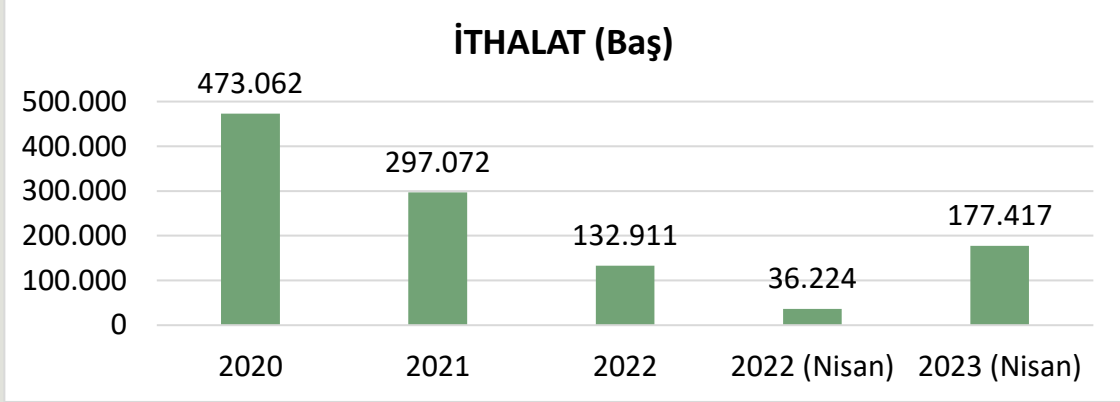


## CANLI HAYVAN DIŞ TİCARETİ

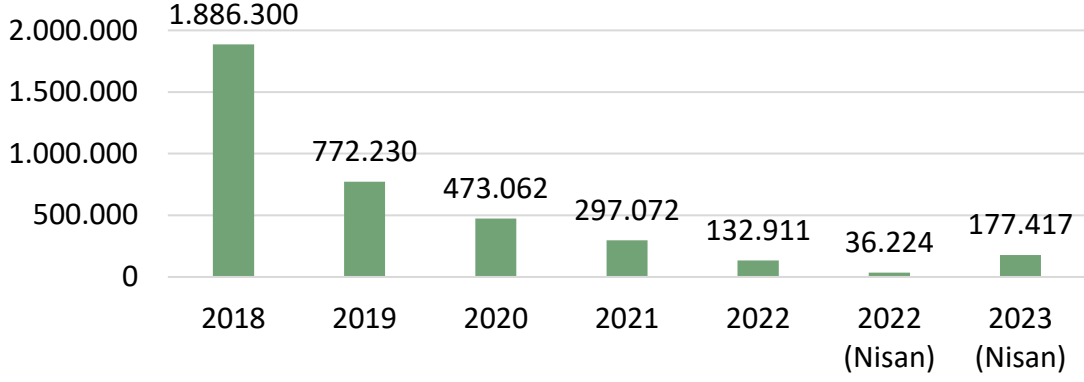
Yıl	HS8	HS8 adı	İhracat (Baş)	İhracat (Dolar)	İthalat (Baş)	İthalat (Dolar)	
2021	1022110	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık olanlar	3.748	2.203.141	17.624	44.803.066	
	1022130	İnekler; damızlık olanlar	289	866.832		0	
	1022190	Sığırlar (düveler ve inekler hariç); damızlık olanlar	0	0	6.239	8.978.487	
	1022929	Sığırlar; 80 kg < ağırlık <= 160 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	115	67.273	
	1022941	Sığırlar; 160 kg < ağırlık <= 300 kg, kesimlik olanlar	2.524	1.399.146		0	
	1022949	Sığırlar; 160 kg < ağırlık <= 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	196.670	184.468.957	
	1022991	Erkek danalar; ağırlık > 400 kg, kesimlik olanlar	2.862	3.727.719		0	
	1022999	Diğer sığırlar; ağırlık > 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	41.040	47.475.093	
	1041010	Koyunlar; damızlık olanlar	2.200	1.022.981	35.384	9.602.340	
	1041030	Kuzular; yaşı <= 1 FAKAT damızlık olanlar HARIÇ	9.589	1.283.433	0	0	
1041080	Koyunlar; kuzular ve damızlık olanlar HARIÇ	252.427	34.989.022	0	0		
	<b>Yıl toplamı:</b>		<b>273.639</b>	<b>45.492.274</b>	<b>297.072</b>	<b>295.395.216</b>	
Yıl			<b>İhracat (Baş)</b>	<b>İhracat (Dolar)</b>	<b>İthalat (Baş)</b>	<b>İthalat (Dolar)</b>	
2022	10221100000	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık olanlar	4.334	11.951.608	17.507	37.848.081	
	10221900000	Sığırlar (düveler ve inekler hariç); damızlık olanlar	100	350.000	5.361	8.127.231	
	10229490000	Sığırlar (Bibos veya Poepagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); 160 kg < ağırlık <= 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik	0	0	68.867	78.715.900	
	10229990000	Diğer sığırlar (Bibos veya Poepagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); ağırlık > 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olan	0	0	25.127	32.890.142	
	10410100000	Koyunlar; damızlık olanlar	2.037	842.144	12.390	3.875.364	
	10410300000	Kuzular; yaşı <= 1 FAKAT damızlık olanlar HARIÇ	26.643	2.684.926	3.543	340.842	
	10410800000	Koyunlar; kuzular ve damızlık olanlar HARIÇ	513.024	60.590.395	0	0	
	10420100000	Keçiler; damızlık olanlar	0	0	116	21.426	
		<b>Yıl toplamı:</b>		<b>546.138</b>	<b>76.419.073</b>	<b>132.911</b>	<b>161.818.986</b>



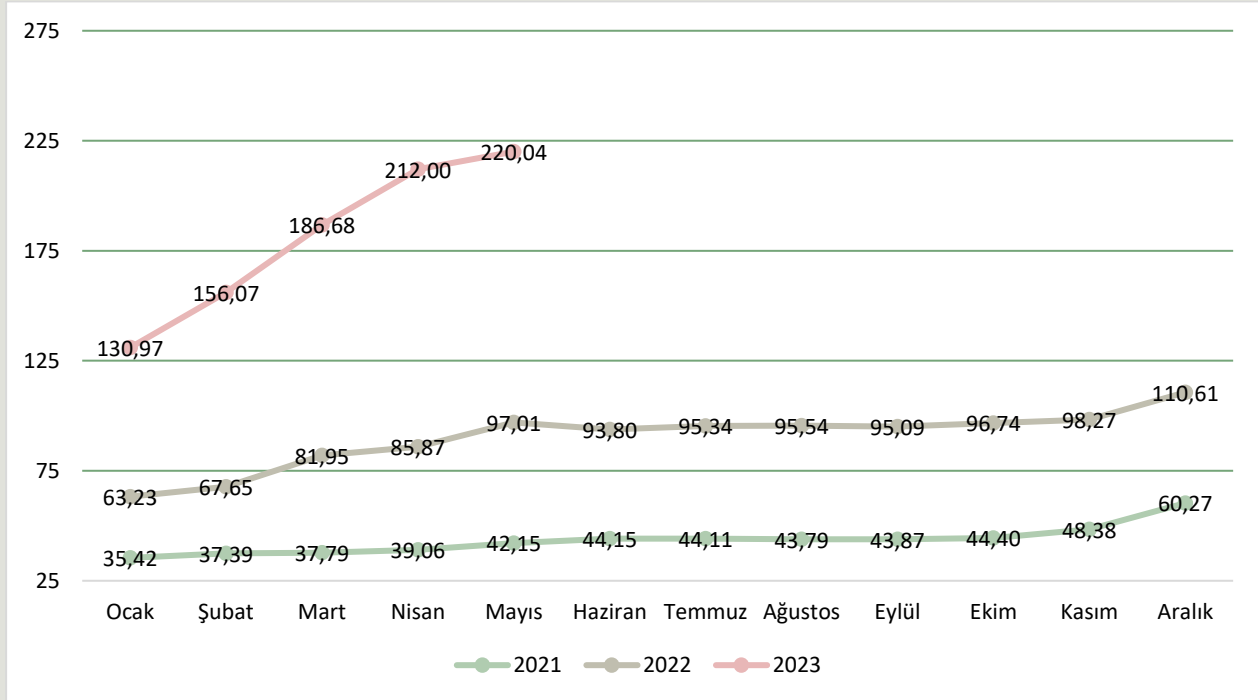
Yıl			İhracat (Baş)	İhracat (Dolar)	İthalat (Baş)	İthalat (Dolar)
2023 (Nisan)	10221100000	Düveler (doğurmamış dişi sığırlar); damızlık olanlar	1.750	5.250.000	12.229	32.767.305
	10221900000	Sığırlar (düveler ve inekler hariç); damızlık olanlar	250	875.000	2.204	3.776.878
	10229290000	Sığırlar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); 80 kg < ağırlık <= 160 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	147	287.322
	10229490000	Sığırlar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); 160 kg < ağırlık <= 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik	0	0	69.734	82.329.556
	10229910011	Erkek danalar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); ağırlık > 400 kg, kesimlik olanlar	0	0	24.519	43.259.868
	10229990000	Diğer sığırlar (Bibos veya Poephagus alt cinsine ait olanlar HARIÇ); ağırlık > 300 kg FAKAT damızlıklar ve kesimlik olanlar HARIÇ	0	0	37.611	53.978.440
	10290990000	Canlı diğer büyükbaş hayvanlar; evcil olanlar ve damızlık olanlar HARIÇ	1	507		0
	10410100000	Koyunlar; damızlık olanlar	500	206.000	2.259	390.177
	10410300000	Kuzular; yaşı <= 1 FAKAT damızlık olanlar HARIÇ	9.473	1.013.298	27.485	2.534.797
	10410800000	Koyunlar; kuzular ve damızlık olanlar HARIÇ	15.820	1.760.704		0
10420900018	Keçiler; oğlaklar ve damızlık olanlar HARIÇ	0	0	1.229	79.044	
<b>Yıl toplamı:</b>			<b>27.794</b>	<b>9.105.509</b>	<b>177.417</b>	<b>219.403.387</b>



### 2018 - 2022 CANLI HAYVAN İTHALATI (Baş)



### ÜLKEMİZDE DANA KARKAS FİYATLARI



Kaynak: Ankara Ticaret Borsası Fiyat Tescil Bülteni



## ÜLKEMİZDE 2022 VE 2023 YILLARI AYLIK DANA KARKAS FİYATLARI

DANA KARKAS FİYATLARI (TL/kg)				
	Ulusal Kırmızı Et Konseyi	% Değişim	Ankara Ticaret Borsası	% Değişim
May.22	98,37	12,0	97,01	13,0
Haz.22	95,95	-2,5	93,80	-3,3
Tem.22	99,36	3,6	95,34	1,6
Ağu.22	97,36	-2,0	95,54	0,2
Eyl.22	99,12	1,8	95,09	-0,5
Eki.22	101,57	2,5	96,74	1,7
Kas.22	103,15	1,6	98,27	1,6
Ara.22	114,23	10,7	110,61	12,6
Oca.23	133,27	16,7	130,97	18,4
Şub.23	156,69	17,6	156,07	19,2
Mar.23	186,30	18,9	186,68	19,6
Nis.23	205,21	10,2	212,00	13,6
May.23	221,71	8,0	220,04	3,8

## DÜNYA KIRMIZI ET ÜRETİM RAKAMLARI

### DÜNYA SIĞIR ETİ VE BUFALO ETİ ÜRETİMİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dünya Üretimi (FAO) (OECD)	64568	67506	68462	69500	70474	70882	71452
GIRA Et Gelişimleri Kitabı Verileri	63205	65628	67230	69482	69987	68307	67964

Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

### BAZI BÖLGELERDE SIĞIR ETİ ÜRETİMLERİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
AB	7977	7881	7880	8002	7905	6895	6860
Kuzey Amerika	14891	14500	15040	15470	15720	15751	16274
Güney Amerika	14409	14758	15427	16735	16236	16026	15017
Asya	12261	13207	13567	13760	14081	13853	14204
Avustralya	2128	2129	2148	2308	2433	2132	1867
Yeni Zelanda	601	647	655	672	713	726	745

Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022



### DÜNYA KOYUN ETİ ÜRETİMİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dünya Üretimi (FAO)	13254	14644	14891	15069	15279	15520	15742
GIRA Et Gelişimleri Kitabı Verileri	13553	15335	15830	16106	16532	16257	16536

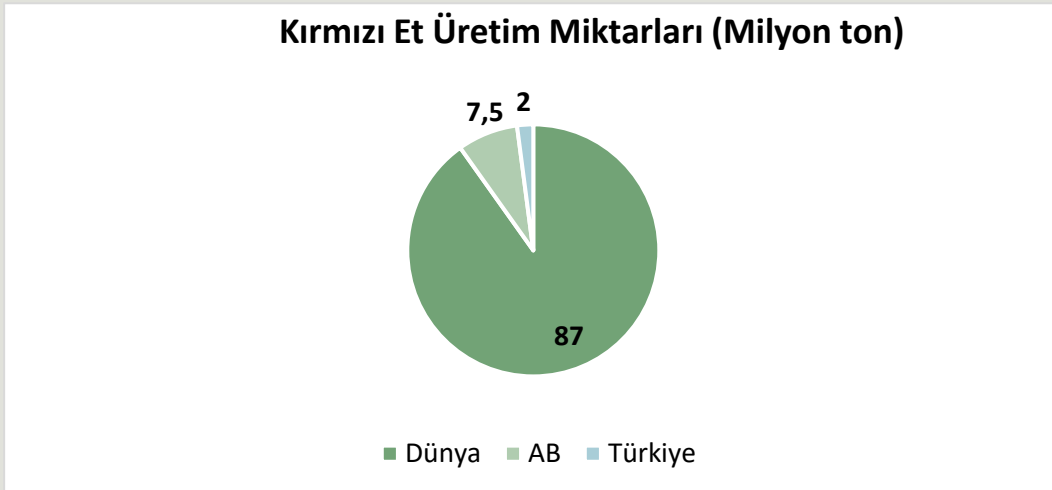
Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

### BAZI BÖLGELERDE KOYUN ETİ ÜRETİMLERİ (BİN TON KARKAS AĞIRLIK EŞDEĞERİ)

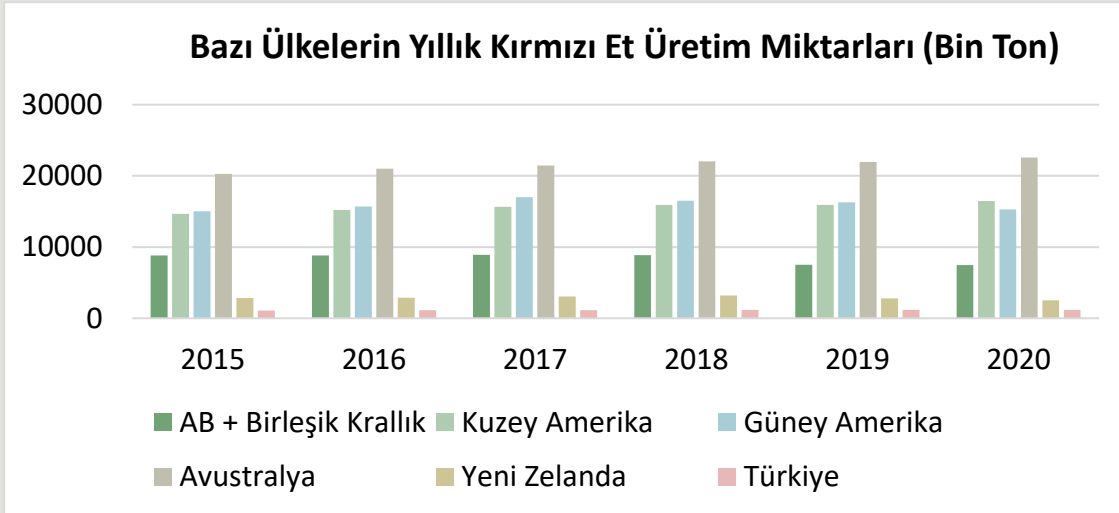
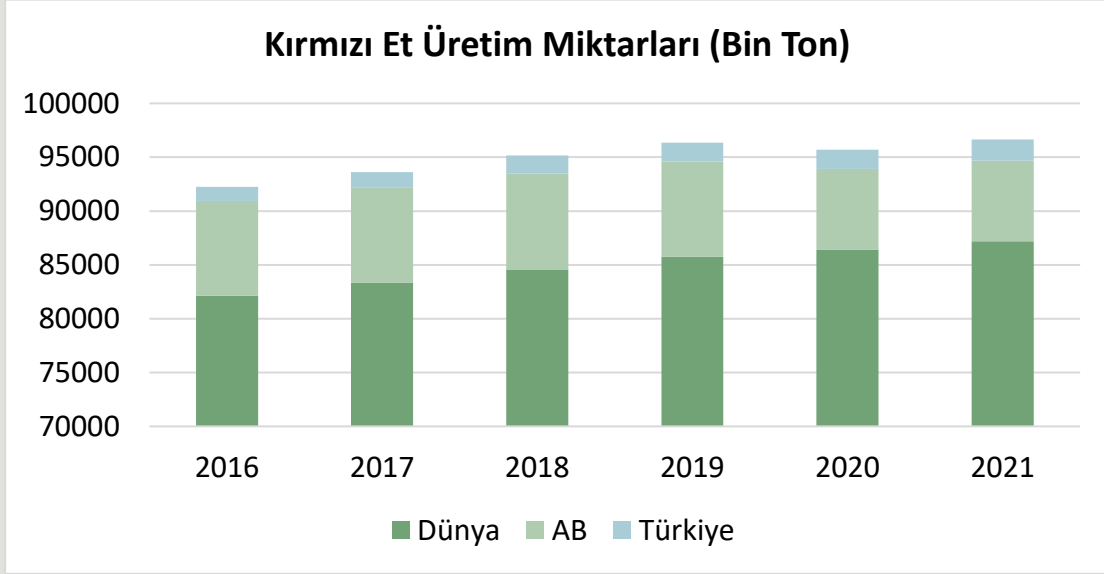
	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021
AB	950	918	927	929	949	624	630
Kuzey Amerika	184	184	183	188	188	184	185
Güney Amerika	294	279	283	252	253	260	261
Asya	6048	7063	7427	7677	7982	8103	8372
Avustralya	536	706	729	760	754	662	660
Yeni Zelanda	445	452	475	467	448	458	444

Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

### DÜNYADA, AB'DE VE ÜLKEMİZDE KIRMIZI ET ÜRETİM MİKTARI



Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022, TÜİK - 2021

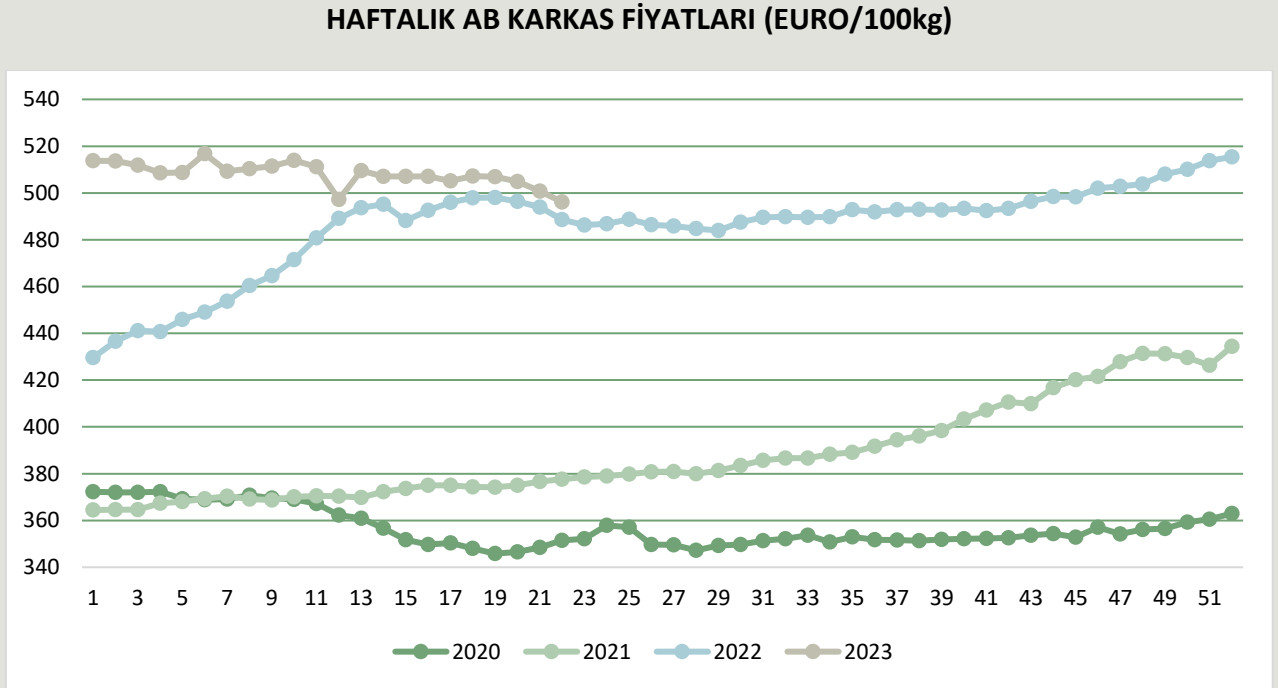
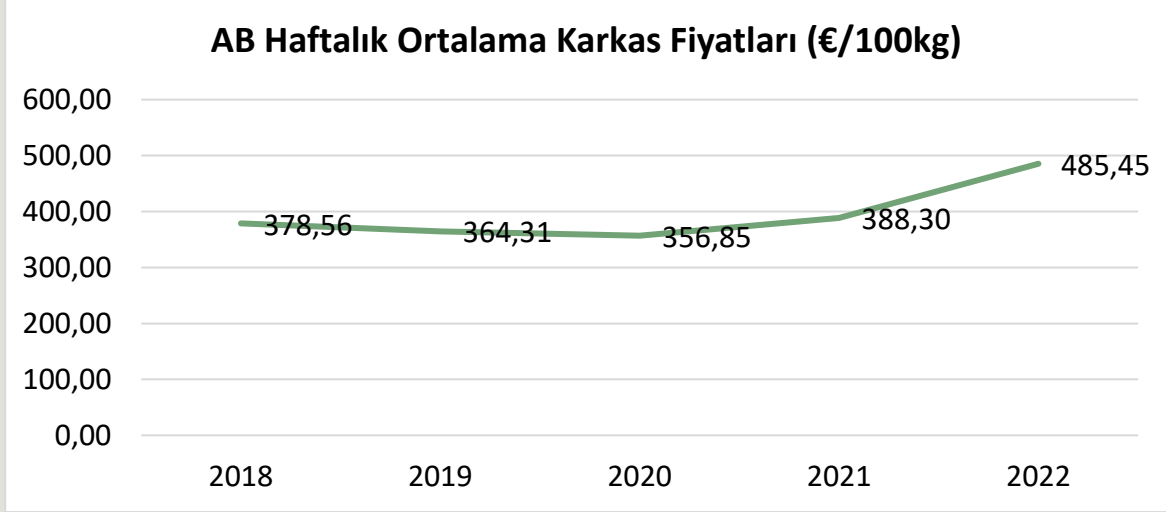


Kaynak: IMS-GIRA Et Kitabı, 2022

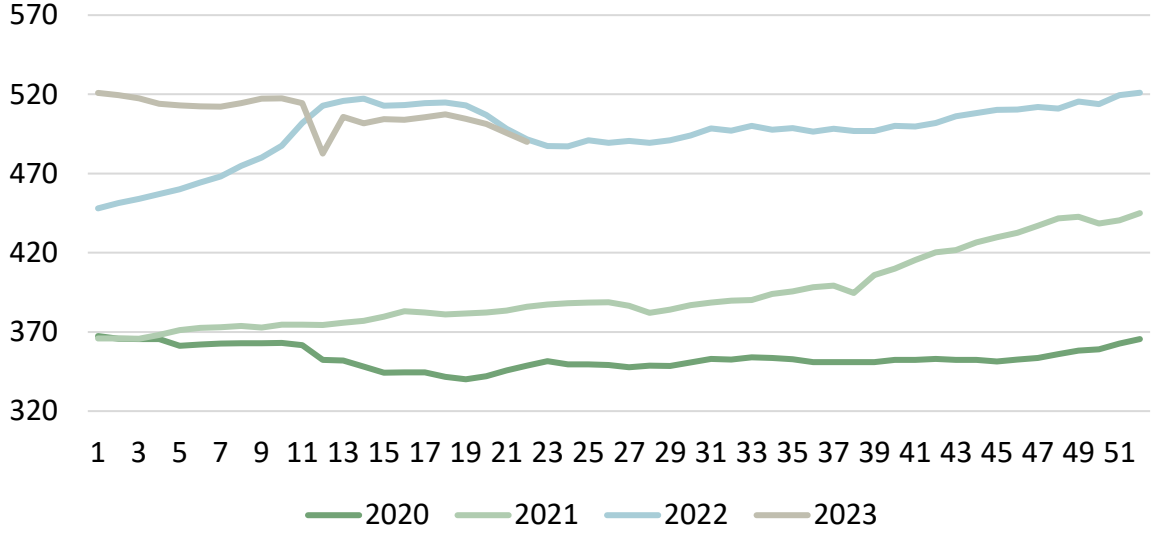
FAO verilerine göre 2021 yılında dünyadaki toplam kırmızı et üretimi 87 milyon tondur. Toplam kırmızı et üretimi yine aynı yıl AB'de 7,5 milyon ton ve ülkemizde ise 2 milyon ton olarak gerçekleşmiştir. Bu veriler değerlendirildiğinde, dünyadaki toplam -domuz hariç- kırmızı et üretiminin %2,2'si Türkiye'de gerçekleşmektedir. AB'deki üretim ile kıyaslandığında ise üretimimiz, AB'nin %26,1'i seviyesindedir.



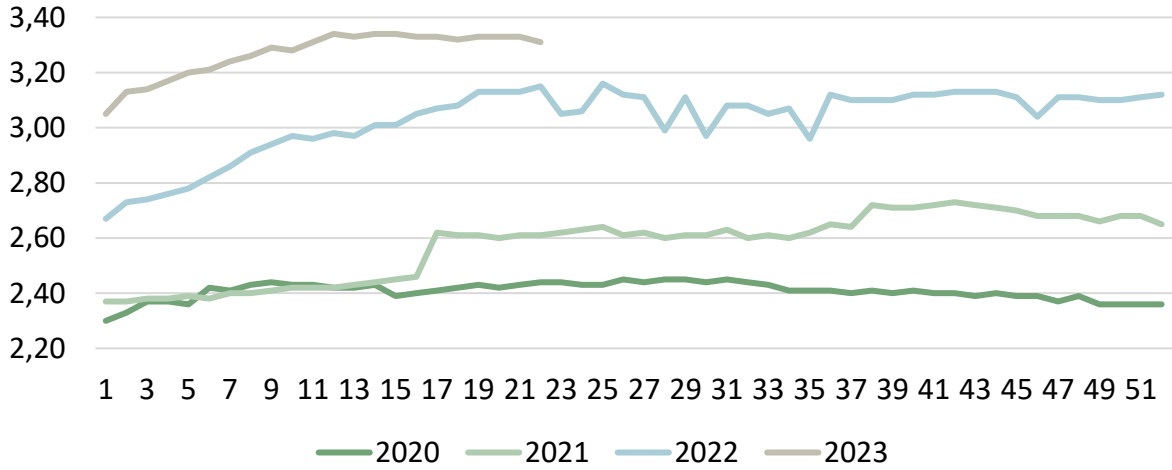
## AVRUPA BİRLİĞİ VERİLERİ



### AB Genç Sığır 12 - 24 Aylık Fiyatları, €/100 kg



### AB Genç Besilik Sığır Fiyatları ,€/kg



Kaynak: AB Komisyonu





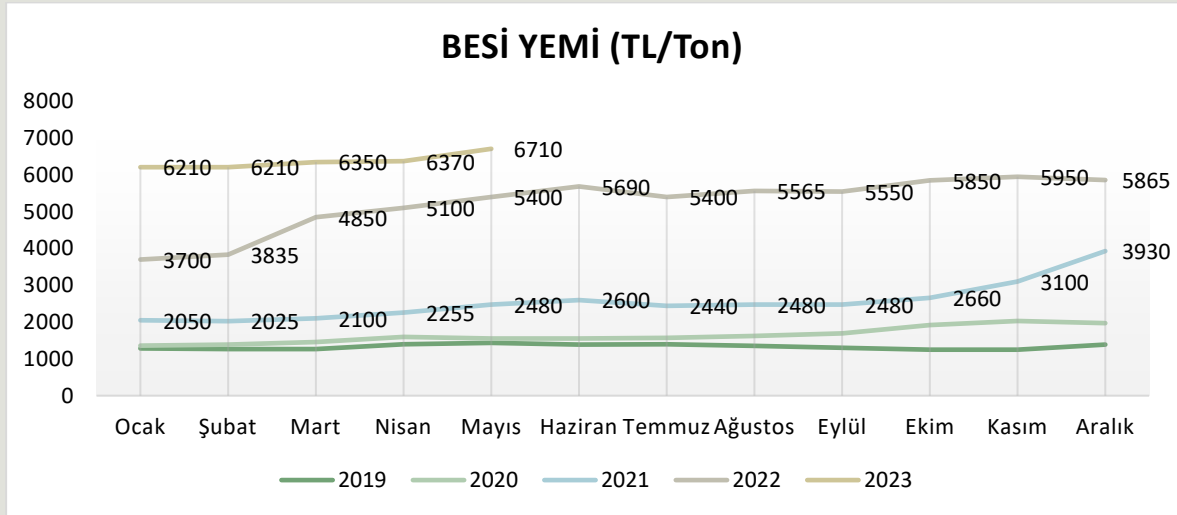
### 3. YEM SEKTÖRÜ

#### BESİ YEMİ FİYATI (TL/ton)

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıl Ortalaması
2012	600	620	640	645	660	660	700	720	740	740	740	740	683,75
2013	760	740	720	700	700	700	700	700	700	680	680	710	707,50
2014	730	710	710	745	750	780	820	780	750	730	710	710	743,75
2015	740	760	760	760	780	760	740	740	760	740	720	720	748,33
2016	720	770	750	750	830	830	830	810	790	790	830	880	798,33
2017	930	900	900	900	900	900	900	900	860	900	960	1000	912,50
2018	1000	1040	1080	1120	1170	1140	1085	1250	1300	1170	1160	1260	1148,00
2019	1280	1270	1270	1400	1435	1390	1400	1350	1300	1250	1250	1390	1332,08
2020	1360	1390	1460	1600	1550	1550	1575	1625	1695	1915	2030	1970	1643,33
2021	2050	2025	2100	2255	2480	2600	2440	2480	2480	2660	3100	3930	2550,00
2022	3700	3835	4850	5100	5400	5690	5400	5565	5550	5850	5950	5865	5229,58
2023	6210	6210	6350	6370	6710								6370,00

Kaynak: TÜRKİYEM-BİR

#### YILLARA GÖRE BESİ YEMİ FİYATI DEĞİŞİM GRAFİĞİ



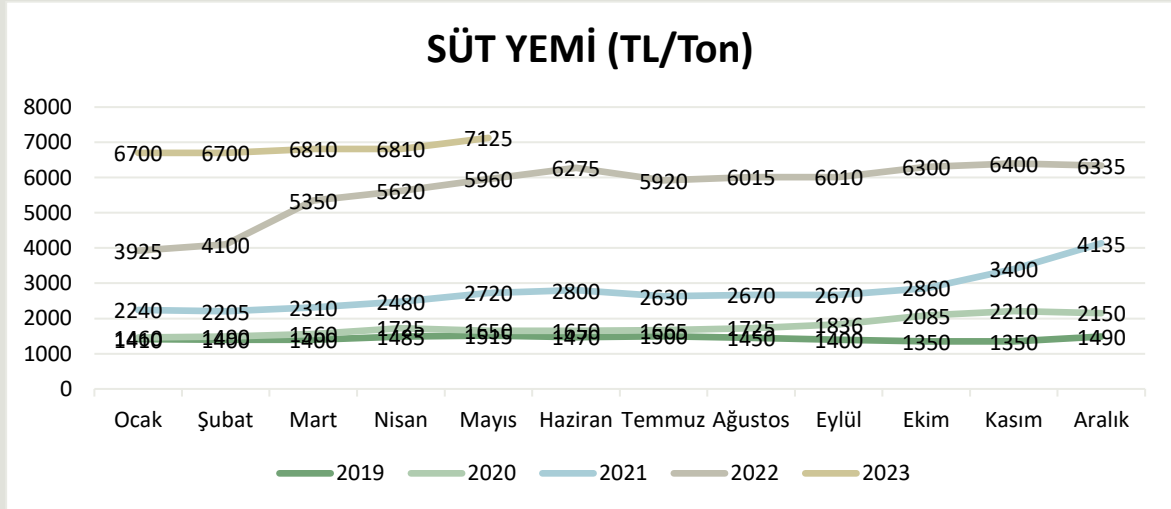


## SÜT YEMİ FİYATI (TL/ton)

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıl Ortalaması
2012	610	640	660	665	680	680	720	740	780	780	780	780	709,58
2013	790	770	750	720	720	720	720	720	720	690	690	720	727,50
2014	740	720	720	750	760	790	830	800	770	750	730	730	757,50
2015	760	780	780	780	800	800	780	780	820	780	760	760	781,67
2016	760	810	790	790	870	870	870	850	830	830	880	930	840,00
2017	1000	970	970	970	970	970	970	970	920	960	1020	1060	979,17
2018	1060	1100	1150	1190	1300	1260	1200	1400	1500	1350	1280	1400	1266,00
2019	1410	1400	1400	1485	1515	1470	1500	1450	1400	1350	1350	1490	1435,00
2020	1460	1490	1560	1725	1650	1650	1665	1725	1836	2085	2210	2150	1767,00
2021	2240	2205	2310	2480	2720	2800	2630	2670	2670	2860	3400	4135	2760,00
2022	3925	4100	5350	5620	5960	6275	5920	6015	6010	6300	6400	6335	5684,00
2023	6700	6700	6810	6810	7125								6829,00

Kaynak: TÜRKİYEMBİR

## YILLARA GÖRE SÜT YEMİ FİYATI DEĞİŞİM GRAFİĞİ





## ÜLKEMİZDE YEM HAMMADDE FİYATLARI

HAMMADDELER	16.05.2023		26.05.2023		1.06.2023		7.06.2023		12.06.2023	
	TL	₺	TL	₺	TL	₺	TL	₺	TL	₺
MISIR	5.900	300	5.900	296	5.900	285	5.900	250	5.900	251
ARPA	6.100	310	6.100	306	6.000	290	6.000	255	6.000	256
FULL FAT SOYA	13.179	670	12.562	630	12.420	600	14.136	600	14.082	600
SOYA KÜSPESİ	11.409	580	11.166	560	11.281	545	12.840	545	12.791	545
MISIR GRİZİ	6.294	320	6.381	320	6.624	320	7.539	320	7.510	320
BUĞDAY KEPEĞİ	6.000	305	5.900	296	5.300	256	5.400	229	5.400	230
MISIR KEPEĞİ	6.294	320	6.381	320	6.624	320	7.304	310	7.276	310
RAZMOL	6.400	325	6.300	316	5.700	275	5.700	242	5.700	243
KIRIK BUĞDAY	6.700	341	6.700	336	6.700	324	6.700	284	6.700	285
YEMLİK BUĞDAY	7.100	361	7.100	356	7.100	343	7.300	310	7.300	311
HAM YAĞ	20.063	1.020	17.946	900	17.595	850	20.023	850	19.950	850
ATK (28 PROTEIN)	6.000	305	5.900	296	5.700	275	5.700	242	5.700	243
ATK (36 PROTEIN)	6.688	340	6.780	340	6.935	335	8.010	340	7.980	340
PTK (26 – 27 PR)	6.200	315	6.200	311	6.200	300	6.300	267	6.300	268
MELAS	4.327	220	4.387	220	4.554	220	5.419	230	5.398	230
DDGS	7.868	400	7.976	400	8.280	400	9.188	390	9.153	390
₺ KURU	19,67		19,94		20,70		23,56		23,47	

Kaynak: TÜRKİYEM-BİR

- Fiyatlara nakliye ve KDV dâhil değildir. Fiyatlar bilgilendirme amaçlı olup, tahmini fiyatlardır.
- Soya Fasulyesi Fiyatı = Full Fat Soya Fiyatı -25₺
- Kırmızı ile yazılanlar piyasada satış şeklini belirtmekte olup, siyah renkli olanlar dolar kurundan çevrilmiş fiyatlardır.



## ÜLKEMİZDE SÜT/YEM PARİTESİ

Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	1,311	1,250	1,212	1,203	1,176	1,176	1,111	1,081	1,026	1,154	1,154	1,154
2013	1,139	1,169	1,200	1,250	1,250	1,250	1,250	1,389	1,389	1,449	1,449	1,389
2014	1,351	1,458	1,458	1,400	1,382	1,329	1,386	1,438	1,494	1,533	1,575	1,575
2015	1,513	1,474	1,474	1,474	1,438	1,438	1,474	1,474	1,402	1,474	1,513	1,513
2016	1,513	1,420	1,456	1,456	1,322	1,322	1,322	1,353	1,386	1,386	1,307	1,237
2017	1,210	1,247	1,247	1,247	1,247	1,247	1,247	1,340	1,413	1,458	1,373	1,321
2018	1,321	1,391	1,330	1,286	1,177	1,214	1,275	1,157	1,133	1,259	1,328	1,214
2019	1,206	1,214	1,214	1,145	1,320	1,361	1,333	1,379	1,429	1,481	1,593	1,544
2020	1,575	1,544	1,474	1,333	1,394	1,394	1,381	1,333	1,253	1,103	1,041	1,070
2020*							1,622	1,565	1,471	1,247	1,176	1,209
2021	1,250	1,270	1,212	1,129	1,066	1,036	1,217	1,199	1,199	1,119	0,941	1,137
					1,048	1,018						
					1,029	1,000						
2021**	1,339	1,361	1,299	1,210	1,176	1,143	1,293	1,273	1,273	1,189	1,000	1,185
					1,158	1,125						
					1,140	1,107						
2022***	1,197	1,146	0,879	1,014	1,258	1,195	1,267	1,247	1,248	1,349	1,328	1,342
2022	1,248	1,195	1,065	1,192	1,292	1,227	1,301	1,280	1,281	1,429	1,406	1,421
2023	1,269	1,269	1,248	1,248	1,193							
2023*	1,343	1,343	1,322	1,322	1,263							

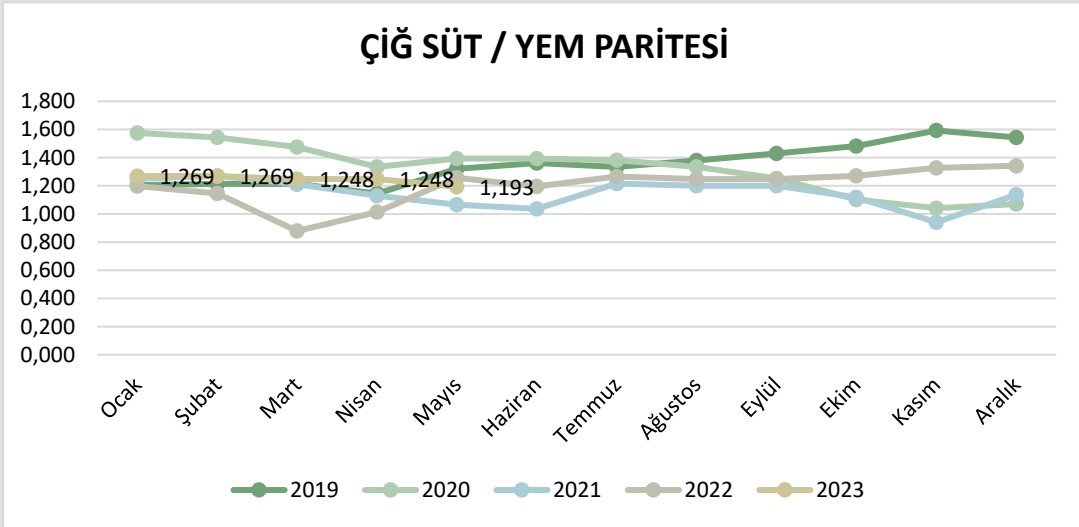
- \*Çiğ süt desteklemesi 2020 yılı temmuz, ağustos, eylül ayları için 40 krş., ekim, kasım ve aralık ayları için 30 krş. olarak hesaplanmıştır.
- \*\* Çiğ süt desteklemesi 20 krş. olarak hesaplanmıştır.
- 1 Mayıs 2021 - 30 Haziran 2021 arası çiğ süt kalitesine göre A, B ve C sınıflandırılarak fiyatlandırma uygulanmıştır.
- 1 Temmuz 2021 tarihi itibari ile referans fiyatı: Temmuz-Ağustos-Eylül aylarında %3,5 yağ ve %3,1 protein; Ekim-Kasım-Aralık aylarında %3,6 yağ ve %3,2 protein değerleri baz alınacaktır. Ayrıca yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (%0,1'lik değişim) için  $\pm 5$  Kuruş fark uygulanacaktır.
- 8 Aralık 2021 itibariyle referans fiyatı: 2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır. Ayrıca yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (%0,1'lik değişim) için  $\pm 7$  Kuruş fark uygulanacaktır.
- 15 Mayıs 2022 itibariyle referans fiyatı: 2019/64 sayılı Çiğ İnek Sütünün Sınıflandırılmasına İlişkin Tebliği ile belirlenen A Sınıfı çiğ sütün dönemine ait protein ve yağ değerleri baz alınacaktır. Ayrıca yağ ve protein oranlarındaki her bir dizyem (%0,1'lik değişim) için  $\pm 10$  Kuruş fark uygulanacaktır.



- \*\*\*15 Ekim 2022 tarihi itibari ile çiğ süt fiyatı 8,50TL/L %3,6 yağ, %3,2 protein. Soğutma, nakliye ve diğer cari giderler üretici tarafından karşılandığı takdirde bu giderler üreticiye ilave olarak ödenecektir. 1 Mart 2022 tarihi itibari ile 15 Mayıs 2022 tarihine kadar 1 TL. 15 Mayıs 2022 sonrası 0,2 TL.
- Destek 0,5 TL olarak devam etmektedir.

### ÜLKEMİZDE SÜT/YEM PARİTESİ – YIL ORTALAMASI

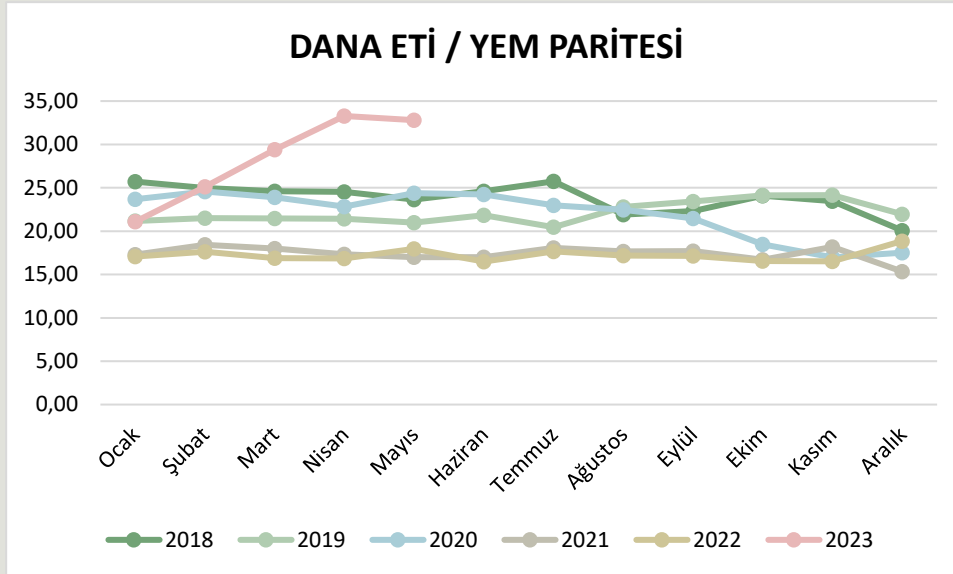
Yıl	Yıl Ortalaması
2017	1,300
2018	1,257
2019	1,352
2020	1,325
2021	1,148
2022	1,199
2023	1,245





## ÜLKEMİZDE DANA ETİ/YEM PARİTESİ

	ATB KARKAS FİYATLARI (TL/kg)	BESİ YEMİ (TL/kg)	DANA ETİ / YEM PARİTESİ
May.22	97,01	5,400	17,96
Haz.22	93,80	5,690	16,49
Tem.22	95,34	5,400	17,66
Ağu.22	95,54	5,565	17,17
Eyl.22	95,09	5,550	17,13
Eki.22	96,74	5,850	16,54
Kas.22	98,27	5,950	16,52
Ara.22	110,61	5,865	18,86
Oca.23	130,97	6,210	21,09
Şub.23	156,07	6,210	25,13
Mar.23	186,68	6,350	29,40
Nis.23	212,00	6,370	33,28
May.23	220,04	6,710	32,79





### YILLIK ORTALAMA DANA ETİ / YEM PARİTESİ

YIL	YILLIK ORTALAMA
2017	28,38
2018	23,81
2019	22,11
2020	21,96
2021	17,39
2022	17,23
2023	28,34

### AVRUPA YEM HAMMADDE FİYATLARI MISIR FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	28.05.2023	21.05.2023	14.05.2023	7.05.2023	30.04.2023
BELÇİKA- Brüksel (DEPPROD)	206	208	210	210	220
BULGARİSTAN- Pleven (DEPPROD)	207	207	207	207	207
DANİMARKA - Kobenhavn	362	367	367	361	361
İSPANYA- Valladolid (DEPSILO)	265	272	272	270	279
FRANSA- Bordeaux (DELPORT)	226		234	234	
HIRVATİSTAN- Zagreb (DEPSILO)	250	240	230	260	250
MACARİSTAN- Budapeşte (DELPORTGEX)		220	229	236	235
İTALYA- Bologna (DELFIRST)	255	259	261	269	277
HOLLANDA- Rotterdam (CIF)	240	250	251	254	259
PORTEKİZ- Lizbon (DEPPORT)	247	264		259	265
ROMANYA- Constanta (FOB)	295	265	267	258	267
ROMANYA- Oltenia (DEPSILO)	241	244	234	263	230
SLOVENYA- Ljubljana (DELFIRST)	265	254	265	259	289
TÜRKİYE	275	276	276	275	262



### YEMLİK BUĞDAY FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	28.05.2023	21.05.2023	14.05.2023	7.05.2023	30.04.2023
BELÇİKA- Antwerpen (DEPPROD)	187	194	197	194	202
BULGARİSTAN- Dobrich (DEPPROD)	205	205	205	205	222
BULGARİSTAN- Varna (DEPPROD)	205	205	205	205	222
Estonia (DELFIRST)	204	212	215	224	217
MACARİSTAN- Budapeşte (DELPORTGEX)		187	196	195	200
İRLANDA- Dublin (DELFIRST)	240	240	250	253	253
LETONYA- Wexford (DELFIRST)	245	245	250	265	250
LİTVANYA- Vilnius (DELFIRST)	197	207	203	200	214
HOLLANDA- Rotterdam (CIF)	233	247	246	242	252
PORTEKİZ- Lizbon (DEPPORT)	255	250		260	258
ROMANYA - Banat (DEPSILO)	195	200	198	205	209
ROMANYA- Oltenia (DEPSILO)			204	222	222
TÜRKİYE	331	332	333	331	323

### YEMLİK ARPA FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	28.05.2023	21.05.2023	14.05.2023	7.05.2023	30.04.2023
BELÇİKA- Antwerpen (DEPPROD)	187	195	197	194	193
BULGARİSTAN- Burgas (DEPPROD)					289
DANİMARKA - Kobenhavn	258	257	257	270	270
İSPANYA- Valladolid (DEPSILO)	263	270	268	266	275
FİNLANDİYA- Naantali (DELPORT)	158	160	168	169	173
FRANSA- Rouen (DELPORT)	220	220	225	212	225
İRLANDA- Dublin (DELFIRST)	225	230	235	238	238
İTALYA- Bologna (DELFIRST)	256	256	256	256	251
HOLLANDA- Rotterdam (CIF)	222	241	217	225	234
PORTEKİZ- Lizbon (DEPPORT)	238	243		250	248
ROMANYA- Muntenia (DEPSILO)	188	195	190		196
SLOVAKYA- Bratislava (DEPPROD)	187	195	197	194	193
TÜRKİYE	280	285	286	284	262





## YEMLİK YULAF FİYATLARI (EURO/TON)

ÜLKELER	28.05.2023	21.05.2023	14.05.2023	7.05.2023	30.04.2023
<b>FİNLANDİYA - Loviisa - DELPORT</b>	178	180	188	191	188
<b>LİTVANYA- Vilnius (DELFIRST)</b>				127	137

Fiyat Dönem Etiketleri										
FGATE	Üretici fiyatı									
DEPPROD	Çiftlikten veya üretim alanından çıkış- kamyonunda veya diğer ulaşım araçlarında									
DELFIRST	İlk müşteriye teslimat- silo veya işleme tesisi- kamyonunda veya diğer ulaşım araçlarında									
DEPSILO	Silodan çıkış- depolamadan sonra- kamyonunda veya diğer ulaşım araçlarında									
DELPROC	Bir araçtan sonra işleyiciye teslimat									
DELPORT	Limana teslimat- tren veya kamyon veya mavnalı ile liman silosuna gönderilen tahıl									
FOB	Güvertede teslim- uluslararası ticaret terimleri- resmi tanım <a href="http://www.iccwbo.org/incoterms/id3040/index.html">http://www.iccwbo.org/incoterms/id3040/index.html</a>									
CIF	Maliyet, sigorta ve nakliye- uluslararası ticaret terimleri- resmi tanım <a href="http://www.iccwbo.org/incoterms/id3040/index.html">http://www.iccwbo.org/incoterms/id3040/index.html</a>									
DEPPORT	Yere (liman) gönderim, yükü boşaltılmış, kamyonun ayrıldığı liman									
-GEX	tahıl değişim kotasyonu									

Tüm fiyatlar KDV hariç toptan satış fiyatlarıdır.



#### 4. 2023 MAYIS AYINDA RESMİ GAZETE'DE YAYIMLANAN MEVZUAT İÇMALI

**3 Mayıs 2023 - Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2023/257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264)**

Anılan Karar'da:

- Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdür Yardımcılığına İbrahim Halil SÖZMEN,
- Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdür Yardımcılığına Şerafettin ÇAKAL atanmıştır.

**9 Mayıs 2023 - Türk Devletleri Teşkilatı Hükümetleri Arasında Basitleştirilmiş Gümrük Hattı Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar**

Bu kararın amacı, taraf devletler arasında dolaşımda bulunan eşya ve taşıtların gümrük kontrollerine dair koşulların azaltılması ve basitleştirilmesine ilişkin şartların belirlenmesidir.

**9 Mayıs 2023 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkmenistan Hükümeti Arasında Gümrük İşbirliği Konusunda Ortak İstisare Komisyonu Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar**

Ortak Komisyonun amaçları arasında, tarafların ülkeleri arasında eşya hareketine ilişkin gümrük işlemlerini basitleştirmek ve kolaylaştırmak, gümrük mevzuatının uygulanmasında kullanılacak bilgilerin değişimi, ticareti kolaylaştırmak amacıyla gümrük ve ulaşım idareleri arasında işbirliğini teşvik etmek bulunmaktadır.

**9 Mayıs 2023 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gıda Güvenliği Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanması Hakkında Karar**

Bu zabit, gıda güvenliği konularında iki ülke arasında ortak teknik ve teknolojik işbirliği için genel bir çerçeve oluşturmayı ve bu ortak çıkar alanlarındaki çaba ve işbirliğinin izlenebileceği bir mekanizma oluşturmayı amaçlamaktadır.



## **25 Mayıs 2023 - 2023 Yılı Kurban Hizmetlerinin Uygulanmasına Dair Tebliğ**

Tebliğın amacı, kurban kesmek isteyen vatandaşların kurbanlarını dini hükümlere, sağlık şartlarına ve çevre temizliğine uygun olarak hayvana en az acı verecek şekilde kesmelerine veya vekaletle kestirmelerine yardımcı olunması, kurban satış ve kesim yerlerinin belirlenmesi, kesim yapacak kişilerin eğitilmesi, alınacak tedbirler ve bu konulara ilişkin diğer hususları düzenlemektir.

Tebliğde, kurban hizmetleri komisyonlarının çalışmaları, hayvan hareketlerinde uyulacak esaslar, kurban hizmetleri kapsamında alınacak çevresel önlemler ile ilgili hususlara yer verilmektedir.

## **5. 2023 YILI HAZİRAN AYI SEKTÖREL ETKİNLİK TAKVİMİ**

- 2 Haziran 2023 – Süt Akademisi Süt ve Süt Ürünleri Mevzuatı Eğitimi, İstanbul
- 6 Haziran 2023 – Like – A – Pro Projesi 8. Ay Konsorsiyum Toplantısı, Online
- 6 Haziran 2023 – TÜSİAD-Sabancı Üniversitesi Rekabet Forumu (REF) Türkiye Sanayisinin Bugününe Bakış ve Öneriler Raporu Tanıtım Etkinliği, Online
- 7 Haziran 2023 – Gıda Güvenliği Derneği / "Gıda Güvenliğinde Standartların Rolü" Paneli, Online
- 14 – 15 Haziran 2023 – Uluslararası 7.Türk-Arap Tarım ve Tarım Teknolojileri Fuarı, İstanbul
- 14 Haziran 2023 – 15. IPARD II Resmi İzleme Komitesi toplantısı, Ankara
- 15 Haziran 2023 – 1. IPARD III Resmi İzleme Komitesi toplantısı, Ankara
- 15 Haziran 2023 – WASTELESS Projesi Task1.1 hakkında online toplantı
- 19 – 22 Haziran 2023 – The Third Annual Dairy Science and Technology Symposium, Online
- 20 Haziran 2023 – Türkiye İklim Akıllı ve Rekabetçi Tarımsal Büyüme Projesi (TUCSAP) Açılış Etkinliği, Ankara
- 20 Haziran 2023 – FAO / Support for Determination of Agricultural Business Typology engaged in Livestock Activities, Ankara ve online
- 20 Haziran 2023 – TGDF / Depozito Yönetim Sistemi Toplantısı, Online
- 22 Haziran 2023 – SETBİR Yönetim Kurulu Toplantısı, Online
- 22 Haziran 2023 – Karma Grup Eğitim / Fonksiyonel Gıdalarda Mevzuat Değerlendirmesi Semineri, Online